OKRAJNA
ŠTUDIJSKA KNJIŽ
GORICA

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto IX. - Štev. 80 (2390) | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. 1. gr. | TRST, petek 3. aprila 1953 | Cena 20 lir

BILI BI SRECNI, ČE BI ČLOVESTVO DANES ODVRGLO VSE RAZNE MALENKOSTI, KI VSAK DAN TAREJO POSAMEZNE NARODE, AKO BI ZAVZELO SMER: OHRANITI MIR. V TEM VPRASANJU BODIMO ENOTNI, O DRUGEM PA BOMO SKLEPALI NA MIREN NAČIN. TO BI BILA SRECA ZA ČLOVESTVO.

(Iz Titovega govora v Beogradu)

V PONEDELJEK V PANMUNJOMU začetek razgovorov o Koreji

Kitajci in Severni Korejci so uradno izročili svoje predloge - Eisenhower je izjavil, da je ameriška vlada pripravljena pristati na vsako pošteno pobudo vlade SZ

TOKIO, 2. — Fenjanški radio je javil, da je severnokorejski ministrski predsednik Kim Il Sung brzojavil predsedniku glavne skupščine OZN Lesterju Pearsonu, naj razdeli vsem članom OZN, izvzemši domintanškega delegata besedilo izjave, s katero je on predstavil Cuenlajeve predloge.

Medtem je bil danes zjutraj v Panmunjomu nov sestanek delegatov za zvezo. Kitajski in severnokorejski delegati so izročili za generala Clarka pismo, v katerem predlagajo, naj bi v ponedeljek v Panmunjomu sestanek častnikov za zvezo, ki naj bi razpravljali o izmenjavi bolnih in ranjenih ujetnikov in o obnovitvi pogajanj za premirje.

Pismo pravi: «Prejeli smo vaše pismo od 31. marca. Pripravljeni smo na predlog, ki ga pismo vsebuje, in vam javljamo, da bo naša skupina za zvezo pripravljena sestati se z vašo skupino v Panmunjomu 6. aprila 1953, da se dogovorita o pripravah za izmenjavo ranjenih in bolnih ujetnikov in da razpravljata ter določita dan obnovitve pogajanj za premirje. Prilagamo prepis izjav vlade Kitajske ljudske republike in vlade korejske demokratične ljudske republike v zvezi s predlogom o repatriaciji vojnih ujetnikov».

Dva priložena dokumenta sta izjava kitajskega ministrskega predsednika Cuenlaja od 30. marca, s katero se predlaga obnovitev pogajanj za premirje, in izjava severnokorejskega ministrskega predsednika Kim Il Sunga, s katero ta izjavlja, da podpira Cuenlajev predlog.

Neki glasnik glavnega stana je izjavil da pomeni izročitev omenjenih prepisov uradno izročitev predloga. Predvideva se, da bo general Clark sprejel današnji predlog in jutri odgovoril. Po mnenju nekega predstavnika poveljstva OZN bi lahko prišlo do zakasnitve, ker nasprotniki omenjajo, naj bi v ponedeljek razpravljali o dnevu obnovitev pogajanj za premirje. Dejal je: «Mi smo pripravljeni pristati na obnovitev pogajanj za premirje; zdaj moramo biti gotovi, da nasprotniki pripravljeni pristati na načelo prostovoljne repatriacije, ali pa da predlagajo drugo zadovoljivo rešitev».

Predsednik Eisenhower je danes na tiskovni konferenci izjavil, da je treba vsako pobudo sovjetskega bloka za zmanjšanje mednarodne napetosti vzeti za to, kar se zdi, da velja na prvi pogled, dokler ne bo dokazana morebitna neutemeljenost tega mnenja.

V zvezi z zadnjimi sovjetskimi pobudami je Eisenhower izjavil, da je mnenja, da bi iz sedanjega položaja lahko nastalo «kaj koristnega» in je dodal, da mora Amerika s svoje strani pripomoči, da se to zgodi.

Nato je predsednik izjavil, da bi nagla zamenjava ranjenih in bolnih ujetnikov na Koreji jasno pokazala, da nameravajo kominformistični voditelji z dejanji odobriti svoje pobude za mednarodno pomirjenje. «Ameriška vlada — je dodal Eisenhower — je pripravljena pristati na vsako pošteno pobudo Sovjetske zveze in se že dolgo časa trudi, da bi pripomogla k taki možnosti».

Nekemu novinarju, ki ga je vprašal, ali je razpravljal o možnosti sestanka s sovjetskim ministrskim predsednikom Malenkovim na svojem današnjem razgovoru z novim ameriškim poslanikom v Moskvi Charlesom Bohlenom, je Eisenhower odgovoril, da to vprašanje ni bilo načeto zaradi pomanjkanja elementov, ki naj bi tvorili podlago za razpravljanje. Predsednik ni hotel povedati, ali je izročil Bohlenu osebno pismo za Malenkova.

Predsednik senatnega odbora za oborožene sile Saltonstall je izjavil novinarjem, da bi bila velika napaka za ZDA, če bi znižale svoje obrambne programe zaradi zadnjih sovjetskih pobud za mednarodno pomiritev. «Pripravili smo program za našo obrambo — je pripomnil — in se ga moramo držati».

Ves ameriški tisk in tudi politični in parlamentarni krogi v Washingtonu so zelo previdni in o posvetovanjih med vladnimi voditelji in predstavniki parlamentarne večine čuvajo strogo tajnost.

Britanski minister brez listnice Selwyn Lloyd je sinoči izjavil, da je Velika Britanija vedno pripravljena napraviti polovico poti za pomirjenje med Vzhodom in Zahodom. Minister je izjavil: «Velika Britanija ne bo napravila nič takega, kar bi lahko oviralo pobudo ali zmanjšalo pomen onih znakov pomirjenja, ki nam prihajajo od novih sovjetskih voditeljev. Seveda moramo biti previdni, toda bistveno je da ugotovimo, ali je mogoče doseči sporazum in napraviti konec vsem sporom med Vzhodom in Zahodom. Ne moremo spregledati, da je na Daljnem vzhodu napravila kitajska vlada korak, ki lahko dovede do sklenitve premirja na Koreji, in jaz verjamem in prosim, da bi bilo tako».

Eisenhower je tudi izjavil, da ZDA želijo, naj bi se dogovor za zamenjavo ranjenih in bolnih ujetnikov naglo sklenil, in da bo brez pridržkov sprejel vsak nov konkreten predlog. Novinarjem, ki so ga vprašali, kako bi premirje na Koreji vplivalo na ameriško oboroževanje, je izjavil da bo vedno osebno določil obseg ameriških sil in da misli podrobno proučiti to vprašanje.

* * *

Kanadski zunanji minister Lester Pearson, ki je tudi predsednik glavne skupščine OZN, je danes v kanadski spodnji zbornici izjavil, da morajo biti Cuenlajevi predlogi še «razjasnjeni», preden bo mogoče izreči o njih dokončno sodbo. «Vse je odvisno od tega, kar se bo zgodilo v Panmunjomu in v Združenih narodih prihodnje dni», je dodal Pearson. O novem sovjetskem stališču glede razorožitve pa je dejal, da bo treba to stališče proučiti z enakim razumevanjem, kakor je treba proučiti kitajske predloge.

O sovjetskem predlogu glede razorožitve

NEW YORK, 2. — Potrjuje se, da imajo sovjetski spreminjevalni predlogi k zahodni resoluciji o razorožitvi, ki jo mora prihodnji teden odobriti glavna skupščina OZN, namen izločiti vsako sklicevanje na načelo o razorožitvi, ki jih je sprejela glavna skupščina 11. januarja 1952 in ki jih vsebuje resolucija sprejeta istega dne kljub sovjetski protivnosti.

Razen tega je namen sovjetskih predlogov izločiti sleherni izraz zadovoljstva nad delom razorožitvene komisije OZN v letu 1952. Namesto tega predlaga sovjetska delegacija, naj se v novo zahodno resolucijo vključi izjava, da «skupščina sprejema na znanje poročilo razorožitvene komisije razorožitev in jo poziva, naj nadaljuje svoje delo, zato da bodo Združeni narodi lahko pripravili popolne in koordinirane načrte».

Jugoslovanska delegacija je v glavni skupščini OZN glasovala za resolucijo, ki poziva glavnega tajnika, da pri izvajanju personalne politike upošteva odredbe o mednarodnem značaju tajništva. V obrazložitvi stališča jugoslovanske delegacije je jugoslovanski delegat Leo Mates poudaril, da obvezujejo načela listine OZN glavnega tajnika in člane tajništva, da se ne smejo ravnati po navodilih posameznih vlad, temveč izključno v korist interesov Združenih narodov.

Tudi Slovenija in Hrvatska na velesejmu v Gradcu

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 2. — Včeraj so se sestali v Ljubljani predstavniki štajerske trgovinske zbornice iz Gradca ter hrvatske in slovenske zbornice glede sodelovanja slovenskih in hrvatskih podjetij na letošnjem pomladanskem velesejmu v Gradcu, ki bo trajal od 30. aprila do 10. maja. Sporazumeli so se o blagovni zamenjavi v okviru velesejma.

Nocoj je predsednik izvršnega sveta LR Slovenije Miha Marinko podelil odlikovanja narodnim herojem, ki so bili odlikovani z ukazom prezidija FLRJ. Ob tej priložnosti je predsednik Marinko v svojem nagovoru poudaril, da lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da njihove žrtve niso bile zaman, ker gradimo resničen socializem za srečo naših narodov.

C. S.

Maršal Tito s svojo soprogo pozdravlja množico, ki ga je navdušeno sprejela ob njegovem povratku v Beograd iz Velike Britanije.

Pariški komentarji o govoru maršala Tita

PARIZ, 2. — Današnji francoski listi objavljajo številne komentarje o govoru, ki ga je imel maršal Tito v Beogradu. Listi poudarjajo navdušen sprejem, ki so ga prebivalci Beograda priredili svojemu voditelju. List «Le Monde» objavlja izvleček govora predsednika Jugoslavije in poudarja prijateljske vezi med Veliko Britanijo in Jugoslavijo. Omenja tudi izjavo predsednika britanske vlade Churchilla, ki je dejal, da je Velika Britanija jugoslovanski zaveznik in da se bo borila na njeni strani, če bo Jugoslavija napadena.

WASHINGTON, 2. — Predstavniki Francije, ZDA, Velike Britanije in Nove Zelandije se bodo sestali v ponedeljek v Honolulu pod predsedstvom poveljnik ameriške tihomorske mornarice admirala Radforda, da se razgovarjajo o vprašanjih tihomorske obrambe.

Demokristjani hočejo absolutno večino tudi v senatu

V Rimu pričakujejo čim prej sklep o razpustitvi senata - Odpor manjših sredinskih strank pojema? - Predstavnik palače Chigi o obisku maršala Tita v Londonu - Lussu je „brezosebno" oklofutal La Malfo

(Od našega dopisnika)

RIM, 2. — Vprašanje, ali bo italijanski senat še ostal pri življenju, postaja v političnih krogih vedno bolj zanimivo. Končni odgovor bi morala dati seja vlade, ki je bila že dvakrat preložena in ki so jo napovedovali za danes. Namesto tega so se nadaljevala posvetovanja med raznimi predstavniki vlade in parlamenta, vladna seja pa bo verjetno jutri.

Vse potrjuje, da so glede razpustitve senata nastala nasprotja v vladi sami med demokristjani in republikanci in v večinski skupini štirih strank, ki bodo skupno nastopile na volitvah. Glavni razlog za to je dejstvo, da bi pri volitvah v senat po starem volilnem zakonu — ki je nekaka mešanica enoimenskega volilnega okrožja in proporcionalnega razdeljevanja mandatov — manjše stranke precej utrpele, medtem ko bi se demokristjani zelo verjetno polastili absolutne večine tudi v senatu in s tem postali neomejeni gospodarji položaja.

Govori se tudi o reformi senata. Doslej sta bili dve tretjini senatorjev volljeni, ena tretjina pa je prišla v senat zaradi posebnih kvalifikacij, od katerih sta najvažnejši članstvo v treh prejšnjih parlamentih in pa zaporna kazen zaradi protifašističnega delovanja. Ta druga kvalifikacija naj bi bila zdaj odpravljena.

Mnenja so deljena tudi glede obrazložitve za razpust senata leto dni prezgodaj; mnogim se zdi, da so neredi na nedeljski seji le prešibek razlog za tako resno odločitev. Vendar kaže, da se je opozicija manjših sredinskih strank danes nekoliko omilila; največ pomislekov izražajo še vedno republikanci, medtem ko je Saragat v popolnem umiku. Glasilo PRI piše, da so «razlogi proti razpustitvi senata močnejši» od razlogov, ki bi razpust narekovali, medtem ko pravi glasilo PSDI «Giustizia», da «razlogi za in proti drug drugega odtehtajo».

Verjetnost, da bo senat razpuščen, je potrdil komentar poluradne agencije «APE», ki pravi, da je v senatu «nastal tak notranji razkol, da je njegov razpust neizbežen»; komentar dodaja, da bi se morale volitve v novi senat izvesti po starem zakonu iz leta 1948. Kot rečeno, bi ta zakon zelo verjetno dal demokristjanom absolutno večino, zlasti če bi bile obenem spremenjene kvalifikacije za članstvo v senatu brez izvolitve ali če bi bilo število neizvoljenih senatorjev (ki so večinoma kominformisti in razni stari politiki, ki iz načelnih razlogov ne odobravajo demokristjanske politike) zmanjšano.

Medtem se je, kot se zdi, zaključila zgodba z zaušnico, ki jo je senator PSI Lussu primazal ministru La Malfi med znamenito nedeljsko sejo, na kateri je senat odobril volilni zakon. La Malfa, sedanji republikanec, je pozval svojega bivšega kolega iz pokojne «akcijske stranke» na dvoboj. Lussu je dvoboj odklonil, češ da zaušnica ni veljala La Malfi osebno, temveč vladi in da torej ne gre za oseben, ampak političen napad.. Verjetno bo šla zadeva z brezosebno zaušnico zdaj v arhiv, če La Malfa ne bo hotel poseči po sodnih sredstvih.

Današnja tiskovna konferenca v palači Chigi ni prinesla nič posebno novega. Predstavnik zunanjega ministrstva je potrdil, da je Molotov danes sprejel italijanskega poslanika v Moskvi in dodal da sta se razgovarjala zelo prisrčno. Opažene so bile njegove besede da je ne glede na razvoj odnosov med Vzhodom in Zahodom treba nadaljevati z dosedanjo «odločno politiko Zahoda» to je «z odločnim odporom napadu na Koreji, z izgrajevanjem atlantske obrambne organizacije in s politiko evropskega združenja». Te besede so verjetno v glavnem namenjene Franciji, kjer so se začele kazati tendence, da zaradi zmanjšanja napetosti v svetu ni treba več hiteti z nadležno oboroževanjem Nemčije.

Predstavniku palače Chigi je nekoliko zaprlo sapo vprašanje nekega radovednega novinarja, ali morda namerava Italija povabiti predsednika Tita na uraden obisk. Predstavnik je odgovoril, da «obiskov državnih poglavarjev ni mogoče improvizirati, ker zahtevajo primerno pripravo, v sedanjem trenutku pa ni mogoče zatrjevati, da bi bilo vse pripravljeno». Kočljivo vprašanje je sledilo kratkim izjavam predstavnika o Titovem obisku v Londonu; dejal je, da «ni razloga, da bi zdaj izrekel kakšno posebno sodbo», ker so «obiski državnih poglavarjev normalna zadeva» in ker «ima vsaka država pravico povabiti, kogar hoče, tako tudi Italija». Tu je sledilo vprašanje, ali bi Italija povabila tudi Tita.

A. P.

FRANCIJA IN AMERIKA povabljeni na berlinsko konferenco

Prvi sestanek štirih bo verjetno po praznikih - Adenauerjeve izjave pred odhodom v ZDA - Eisenhower o posarskem vprašanju

PARIZ, 2. — Agencija Tass javlja iz Berlina, da je sovjetska delegacija na angleško-sovjetski konferenci za letalsko varnost v Nemčiji predlagala, naj bi povabili ameriške in francoske predstavnike v Zahodni Nemčiji, da se udeležijo konference.

To vest so pozneje potrdili predstavniki treh zahodnih komisarjev. Poziv je vsebovan v pismih, ki jih je poslal načelnik sovjetske komisije za Nemčijo general Čujkov ameriškemu in francoskemu visokemu komisarju. Oba komisarja sta takoj vprašala za nasvet svoji vladi in danes sta oba sporočila generalu Čujkovu, da pristaneta na njegov predlog. Oba komisarja sta že imenovala predstavnike za konferenco.

V krogih britanske visoke komisije izražajo mnenje, da se bodo razgovori med štirimi začeli po velikonočnih praznikih in upajo, da se bo «izredno prisrčno ozračje», ki je vladalo na prvih dveh sestankih, ohranilo tudi pri razpravljanju med štirimi.

V istih krogih poudarjajo, da so bili dosedanji razgovori samo izključno «vojaškega tehničnega značaja», toda to ne izključuje, da ne bi konferenca imela lahko «političnega pečata», ker spremlja sovjetske delegate tudi en «politični svetovalec».

S tem v zvezi poudarjajo v britanskih krogih, da mora biti «prvi korak» s sovjetske strani pristanek na svobodne, tajne in splošne volitve za vso Nemčijo.

Ameriški krogi pa so bolj rezervirani. Po njihovem mnenju gre bolj za taktično spremembo hladne vojne kakor za temeljito spremembo sovjetske politike.

Ameriški visoki komisar Conant bo v soboto odpotoval z letalom v ZDA, kjer bo navzoč pri Adenauerjevih razgovorih v Beli hiši in bo kanclerja spremljal na potovanju po ZDA.

LE HAVRE, 2. — Nemški kancler Adenauer je danes odpotoval s parnikom «United States» v ZDA. Pred odhodom je izjavil, da potuje v ZDA, zato «da se zahvali za vse, kar je ameriška vlada napravila za nemško ljudstvo». Nadaljeval je: «Seveda bom imel politične razgovore, toda ni bil pripravljen noben program in ne mislim, da bodo med razgovori sprejeti dokončni sklepi». Kar se tiče repatriacije nemških vojnih ujetnikov v Sovjetski zvezi, je Adenauer izjavil: «V sovjetskih taboriščih je sedaj 300 tisoč ujetnikov in deportirancev, med katerimi je mnogo žensk in otrok. Nemški Rdeči križ ima imena sto tisoč teh ujetnikov, ki so razdeljeni po 3.500 taboriščih, in ima točne podatke, da je drugih 200 tisoč ujetnikov v različnih krajih. Če je želja do miru v Sovjetski zvezi res iskrena, predstavlja repatriacija teh ujetnikov najboljšo priliko, da se dokaže dobra volja».

Glede Posarja je Adenauer izjavil: «Bili smo blizu rešitve, toda francoska vlada jo je opustila. Nadaljevali bomo razgovore in upam, da bo dosežen dogovor, ki bo odgovarjal interesom Francije in Nemčije, predvsem pa interesom posarskega prebivalstva».

Končno je Adenauer govoril o svojem prihodnjem obisku v Londonu in je izjavil: «V maju bom Edenu v Londonu povedal, da je potrebno zadovoljiti kolikor mogoče želje Francije glede evropske vojske. Čeprav priznavam poseben značaj britanskega položaja, upam, da se bo Velika Britanija bolj približala evropski skupnosti».

Britansko zunanje ministrstvo je danes javilo, da bo Adenauer ob priliki svojega privatnega obiska v Londonu sredi maja imel razgovore z zunanjim ministrom Edenom. Poročilo dodaja da je britanska vlada predlagala, naj bi Adenauer podaljšal svoje bivanje v Londonu in se sestal z Edenom, na kar je Adenauer pristal.

Adenauer bo verjetno govoril o posarskem vprašanju tudi s francoskim zunanjim ministrom Bidaultom v prvi polovici maja v Strasburgu. V tem mestu bo namreč 6. in 7. maja konferenca štirinastih zunanjih ministrov Evropskega sveta, kateri bo sledil sestanek šestih zunanjih ministrov evropske skupnosti.

V Washingtonu je danes predsednik Eisenhower izjavil skupini nemških poslancev, ki so na obisku v Washingtonu, da je mnenja, da je hitra rešitev posarskega vprašanja zelo važna za bodoče francosko-nemške odnose. Eugen Gerstenmaier, ki je med člani skupine je izjavil, da je dobil vtis, da je Eisenhower govoril o rešitvi v evropskem smislu in da je imenoval Posarje v zvezi z evropskim gibanjem, ki ga je označil kot zelo važno.

Nova avstrijska vlada na začasnih osnovah

Vlada, v kateri se je položaj socialistov nekoliko okrepil, nima še izdelanega programa v najvažnejših vprašanjih, glede katerih bo moral odločati parlament, v katerem lahko klerikalci z nacisti sestavijo večino

DUNAJ, 2. — Nova avstrijska vlada, ki je bila potrjena v sestavu, ki je bil včeraj uradno javljen, je danes že prisegla pred predsednikom republike Koernerjem.

Kmalu nato je imel novi kancler Julius Raab svojo prvo tiskovno konferenco, na kateri je dejal, da bo njegova vlada nadaljevala politiko prejšnje Figlove vlade. Izjavil je tudi, da bi bila avstrijska vlada naklonjena zamisli, da se sedež OZN preseli na Dunaj; dodal je da bi bila Avstrija počaščena, ko bi bil Dunaj, tradicionalno mesto kongresov, pripravljen za sedež morebitne konference štirih velikih. Pripomnil pa je, da seveda Avstrija ne more postavljati podobnih predlogov.

Končno je Raab izrazil upanje, da bo prišlo do pomiritve med Vzhodom in Zahodom, in zaključil z opozorilom da Avstrija še vedno čaka na svojo državno pogodbo.

Nova vlada, ki je bila delansko sestavljena že včeraj, a tega niso hoteli objaviti vse do polnoči — verjetno iz strahu, da ne bi vest o sestavi vlade po tako dolgih pogajanjih prišla prav 1 aprila — je v glavnem podobna prejšnji Figlovi: seznam ministrov se ne prav malo spremenil. Vendar so v vladi socialisti okrepili svoj položaj v skladu z velikim uspehom na volitvah 22. februarja. Dobili so dve podtajniški mesti v ministrstvih, ki jih vodita dva predstavnika ljudske stranke — v zunanjem ministrstvu in v ministrstvu za trgovino in obnovo. Odpravljeni pa sta bili dve podtajniški mesti, ki so ju doslej imeli socialisti, in sicer v notranjem ministrstvu in v ministrstvu za nacionalizirano industrijo. Vendar sta oba ministra ostala socialista.

Pogajanja za sestavo nove vlade — pete v Avstriji po letu 1945 — so trajala osem tednov. Glavna ovira za zaključek pogajanj je bila zahteva klerikalne ljudske stranke, naj jo v vladno koalicijo vključi tudi desničarski neodvisni, ki veljajo za naciste. Nadaljnje sporne točke med obema strankama so se tikale razdelitve mandatov ter finančne in splošno gospodarske politike. Medtem ko je bilo vprašanje razdelitve mandatov rešeno v glavnem po starem zgledu in s priznanjem socialistov za njihov okrepljeni položaj med volivci in v parlamentu, so gospodarska vprašanja, kot kaže, še vedno precej nerazčiščena. Zdi se, da vlada še nima točno izdelanega programa, temveč da je bila sestavljena predvsem zaradi potrebe, da dežela ne ostane še nadalje brez vlade.

V političnih krogih trdijo, da so ob koncu pogajanj — med katerimi je ljudska stranka zamenjala dosedanjega kanclerja Figla s svojim predsednikom Raabom — dosegli sporazum o naslednjih vprašanjih: 1. vlada bo sestavila državni proračun za sedem mesecev, od junija do decembra, medtem ko bo dotlej — kot že vse mesece po novem letu — veljal sistem proračunskih dvanajstin; proračun naj bi v glavnem slonel na dosedanjih načelih; 2. načelno se ohrani dosedanja vladna koalicija med ljudsko stranko in socialisti, vendar bi bila odločitev v nekaterih vprašanjih, glede katerih ne bi bilo mogoče doseči sporazuma v vladi, prepuščena parlamentarni večini.

V tej točki ki je glavni izraz začasnega kompromisa, se skrivajo tudi največje nevarnosti za delovanje in obstoj nove vlade. Ljudska stranka lahko ob vseh vprašanjih, za katera ni potrebna dvetretjinska večina, sestavi «parlamentarno večino» z neodvisnimi in s tem vsaj delno doseže rezultate po katerih je stremela, ko je zahtevala njihovo vključitev v vlado. V glavnem gre tu za gospodarska vprašanja, glede katerih so nasprotja med socialisti in med konservativnimi zahtevami ljudske stranke, zlasti njenega desnega krila, najostrejša; zaradi teh nasprotij so bile tudi volitve razpisane nekoliko prezgodaj, ker Figlova vlada ni mogla doseči sporazuma o proračunu. V gospodarskih zadevah lahko Raab, ki je obenem tudi predsednik avstrijske trgovske zbornice računa na podporo neodvisnih, s katerimi je že med pogajanji za sestavo vlade ljudska stranka sklenila «sporazum o programu parlamentarne večine».

Če se bo ta igra le prepogosto ponavljala, bo nastalo resno vprašanje, kako bodo reagirali socialisti na dejstvo, da odloča pravzaprav del vlade z delom parlamentarne opozicije, medtem ko je ostali del vlade preglasovan.

Novi avstrijski kancler Julius Raab je bil rojen 29. novembra 1891 v St. Poeltenu na Nižjem Avstrijskem. Leta 1927 je postal poslanec takratne krščansko - socialne stranke; leta 1934 je ustanovil združenje industrijcev, leta 1938 pa je postal minister v zadnji Schuschniggovi vladi. Po Anschlussu je vodil svoje gradbeno podjetje dokler se leta 1945 ni vrnil v politično življenje. Takoj je ustanovil Avstrijsko gospodarsko združenje in kmalu nato postal tudi predsednik trgovske zbornice. Leta 1951 je bil izvoljen za predsednika ljudske stranke.

V Beogradu pozdravljajo pobudo Kitajske glede Koreje

Beograjski tisk poudarja v svojih komentarjih Titove in Churchillove izjave, da so Angleži pokazali razumevanje za jugoslovansko stališče glede Trsta

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Jugoslovanski vladni krogi so z zadovoljstvom sprejeli najnovejšo pobudo kitajske vlade za prenehanje vojne na Koreji. Predlogi kitajskega zunanjega ministra Čuenlaja in podporo, ki jo je tem predlogom dal sovjetski zunanji minister Molotov, cenijo v Beogradu kot približevanje stališču OZN, s čimer se je povečalo upanje tako za premirje na Koreji, kakor tudi za popuščanje napetosti v svetu sploh. Poudarja se, da se bo jugoslovanska delegacija v OZN zavzemala kot doslej z vsemi svojimi silami, da bi korejski spor, ki predstavlja trajno nevarnost za razširitev vojne, čim prej zaključili. Hkrati izražajo v Beogradu prepričanje, da bo v Združenih narodih prevladala splošna težnja vseh narodov za mir v svetu, in da bo položaj, ki bo nastal s sprejemom načela prostovoljne repatriacije s strani kitajske vlade prispeval k novim in uspešnejšim razgovorom med združenim poveljstvom na eni strani ter kitajsko ljudsko republiko in Severno Korejo na drugi.

Nocojšnji beograjski tisk še dalje komentira govor predsednika republike maršala Tita in izjavo angleškega ministrskega predsednika Churchilla v spodnji zbornici. Beograjski tisk zlasti pozdravlja izjavo maršala Tita, da so v Londonu dosegli popoln sporazum o vseh pomembnih mednarodnih vprašanjih. Prav tako z zadovoljstvom komentira Churchillovo izjavo, da bo ljudstvo Velike Britanije priskočilo na pomoč zavezniški Jugoslaviji v primeru napada, in izjavo maršala Tita, da so narodi Jugoslavije ne glede na žrtve vedno pripravljeni dati svoj prispevek za obrambo miru v svetu.

Jugoslovansko ljudstvo je z odobravanjem sprejelo tudi besede maršala Tita, da bi Jugoslavija pozdravila izboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo kljub številnim žrtvam, ki jih je morala pretrpeti zaradi sovražne politike sovjetskega bloka.

Nocojšnja «Politika» navaja izjavi predsednika Churchilla in maršala Tita ter ugotavlja, da je to, o čemer so se v Londonu dogovorili, tako trdno, da bi bil vsak pismen sporazum odveč. Maršal Tito in Churchill se strinjata, poudarja «Politika», da je ponovitev korejske epizode na evropski pozornici nemogoča in da je morebitna preventivna vojna nesprejemljiva in nevarna za mir.

Angleži so pokazali tudi popolno razumevanje za jugoslovansko stališče glede Trsta, ker so se prepričali, da ima Jugoslavija iskreno in dobro voljo, da se to vprašanje reši.

Churchill je s svojo včerajšnjo izjavo pokazal, zaključuje «Politike», da je realist, in da se britanska vlada zaveda vloge današnje Jugoslavije.

B. Božič

TAKO PIŠEJO DANES O TRSTU

ACHILLE MARAZZA, minister, znan po svojem delovanju tudi v koncentracijskem taborišču na Rabu (proglašen za vojnega zločinca) (čez 4.000 mrtvih) piše v znanem glasilu demokristjanske stranke «IL POPOLO» 22. marca t. l.:

«Italijani so se zaskrbljeni vprašali, kaj neki se dogaja v Londonu. — Prišlo je poročilo in izjava Koče Popoviča. Ni zadovoljiva. Zakaj? Zato, ker je rečeno, da se vprašanje Trsta lahko odgodi, da se pred tem rešijo druga vprašanja... Mi ne moremo več čakati, mi ne moremo govoriti o drugih stvareh, medtem ko prihajajo klici Italijanov iz onih krajev (cone B), ki zvenijo kot očitanja, ker je naša akcija tako počasna. Predvsem je potrebno rešiti vprašanje Trsta, potrebno ga je takoj rešiti. Posredniška vloga Francije, Anglije in ZDA je lahko dragocena če se posreči prepričati Tita, da v skupnosti svobodnih narodov pomeni več kot moč orožja — intimna moč neke moralne obsodbe in čustvo naroda, kadar mu se ne prizna pravica razpolaganja s svojo usodo».

«MESSAGGERO VENETO» je 22. III. zapisal v uvodniku:

«Prav so imeli tisti, ki niso od londonskega obiska pričakovali ničesar dobrega za Italijo.. To je bilo zelo preprosto preročanstvo, ko poznamo jugoslovanskega gosta in londonske gostitelje. Slavoloki, s katerimi so Tita dočakali, se niso spremenili v sramotne vislice, kot so nekateri optimisti predpostavljali.

Bolje je gledati položaj kakršen je, s prostim očesom, brez rožnatih naočnikov. Tedaj se lahko vidi, da položaj za nas ni preveč dober. Ta položaj postane jasen v tistih štirih točkah, ki jih je dal minister Popovič novinarjem... Kot vidimo je politična linija Jugoslavije glede Trsta ostala tudi po Londonu vsebinsko nespremenjena in ni doživela niti najmanjše spremembe. Zato je bil glede italijansko-jugoslovanskih odnosov in glede rešitve vprašanja Trsta, Titov obisk v Londonu popolnoma brez koristi. Glede teh dveh vprašanj smo ostali pri dobrih željah. Na zdravje!... No, mi smo že navajeni na te hladne škotske prhe; vedno nas, potem ko smo se spotili v dobrih nadah, zalivajo z mrzlo vodo stvarnosti... Čas pa medtem beži Minevajo leta a mi ostajamo na statusu quo... Ni mogoče več nadaljevati s to zelo žalostno igro... Tito vztraja na stališču od leta 1945... London mu pri tem pomaga. Trst, ki je bil drobiž za podkupovanje za Rusijo, je postal sedaj takšen drobiž za Veliko Britanijo. Treba se je odločiti, da govorimo odločno in jasno Washingtonu in Londonu. Naša potrpežljivost ima meje, preko katerih ne moremo... Če čas dela za Tita, mora Italija času preprečiti pot... Če je potrebno, se ne smemo zaustaviti niti pred mislijo, da postavimo jasno dilemo našim dragim zaveznikom... Zdi se nam, da je prišel čas, da to storimo brez strahu. Če ne želimo kompromitirati ne samo usode Trsta, temveč tudi našo čast svobodnega naroda».

«GIORNALE DI TRIESTE» pa se v svojem uvodniku od 24.3. t. l. takole izraža:

«Tito je želel, da bi v Londonu pristali na odgoditev in na omalovaževanje tistega vprašanja, ki muči Italijo... Italijani niso postali tako otročji in tako neoprezni, da ne bi videli stvarnosti izza zavese fraz, s katerimi se poskuša pozlatiti grenka pilula, da bi laže prebavili bučni titovski festival na obalah Temze.... Kar se tiče Trsta je minister Eden — pravi stvarni ustvarjalec britansko-jugoslovanskega zavezništva — izjavil, da Velika Britanija ni spremenila svojega stališča Kakšno je to stališče? To so direktna pogajanja med Rimom in Beogradom, toda v razmerah v kakršnih smo, je to isto, kar kvadratura kroga. Kar se tiče diplomatske akcije, da se gost prisili k večjemu razumevanju, k inteligentnejšemu poimenovanju italijanske pravice, da se prisili k večjemu spoštovanju do obvez zaveznikov, ki so jih nekoč prevzeli proti Rimu, pred parlamentarnimi volitvami 1948 — takšni akciji ni bilo niti sledu. Grobna tišina!»

Isti «GIORNALE DI TRIESTE» pa razlaga v svojem včerajšnjem uvodniku, kako je Tito po svojem povratku iz Londona začel hvaliti Ruse — in zopet mu ni prav ter se pravzaprav še bolj jezi kot prej, ko jih je po njegovem mnenju preveč karal:

«Prej ali slej se bo videlo, da je odhod «Galeba» z obale reke Temze bil parodija odhoda Lohengrinovega laboda: konec mita brez graalove slave. Tito noče biti več anti-Stalin. Zapihal je veter, odstranjene so polemike proti sovjetskemu režimu in on naslavlja prijateljske smehljaje in medene besede dobrim fantom, ki so v Moskvi prijeli za vajeti. «Nisem prerok — je dejal deviacionistični diktator — toda poznam položaj tiste dežele (staro bahaštvo!) in sem naklonjen misli, da Malenkov in drugi sovjetski mlajši voditelji in bolj goreči od njega ne bodo začeli z vojno». Naj si zapišejo to borzni špekulanti v New Yorku. Jugoslavija ne bo imela več potrebe orožja in municije po tolikih slabih poslih, naj Amerika napravi vsaj ta posel, ki bo s Titovo Jugoslavijo edini, ki bo v resnici dober».

No, klerikalnemu iredentističnemu tisku pa se je brez zveze s Titovim obiskom pridružil še «socialistični» iredentist in profesor PALADIN, ki je poslal v objavo klerikalnemu glasilu izjavo, v kateri med drugim pravi:

«Italijani, ki so bili vrženi v jame med 1943 in 1946 gredo v tisoče. Okrutna stran jam ni izmišljotina, temveč je napisana s krvavimi črkami v zgodovini naše zemlje... Zastonj je sklicevati se na truplo fašizma, da bi se zakrinkal fašizem, ki je mnogo bolj pošasten in ki leži nad nesrečnimi jugoslovanskimi narodi. Na nesrečo ga čutijo nesrečni ljudje v coni B, proti katerim slovenski voditelji niso nikdar našli niti trunka človeškega razumevanja.... V socialdemokratski internacionali ni nobenega slovenskega naroda razen gospoda Topaloviča in njegove žene. Vsi vedo, da so ZSSR in sateliti zastopani v Kominformu, ki je antiteza socialdemokratske internacionale... Kjer zapovedujejo Slovani postane življenje Italijanov nemogoče. To dokazuje tragedija cone B. To dokazuje, da se ne more nič pozitivnega ustvariti, dokler bo ostala titovska uprava v coni B, ki je spremenjena v «selva selvaggia ed aspra e forte».

Pripominjamo, da univerzitetni profesorji v Centro Studi Adriatici v Rimu že četrto leto nabirajo imena mučencev Dalmacije, Istre in Trsta, ki so padli v obeh svetovnih vojnih in so jih doslej našteli že 2000... (Tako beremo v zadnji številki njihovega «Bollettino»). No, o tem prihodnjič.

Prijateljska pogodba med ZDA in Japonsko

TOKIO, 2. — Danes sta podpisali Japonska in Združene države pogodbo o prijateljstvu, trgovini in plovbi. To je prva pogodba te vrste, ki jo je podpisala Japonska po vojni.

Pogodba je obojestranska v vseh svojih določilih ter ustvarja temelje za gospodarsko sodelovanje, ki zanima obe državi. V veljavo bo stopila po ratifikaciji.

PARIZ, 2. — Pariško sodišče je sprejelo prošnjo za začasno svobodo, ki sta jo vložila tajnik CGT André Tollet in urednik tednika «L'Avantgarde» Jean Muenier.

Vladna kriza v Čilu

SANTIAGO, 2. — Zaradi odstopa dveh ministrov 24 ur po preosnovi čilske vlade, ki ji predseduje Carlos Ibanez, je nastala nova kriza v vladi.

Odstopila sta ljudski socialist Eduardo Paredes, ki je minister za rudnike, ter socialist Enrique Monti, ki je pravosodni minister.

Kadar ženska ljubi, je modrijan, prorok in vedež.
IVAN CANKAR

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, petek 3. aprila Rihard, Zarko. Sonce vzide ob 5.42 in zatone ob 18.34. Dolžina dneva 12.52. Luna vzide ob 23.18 in zatone ob 6.58. Jutri, sobota 4. aprila Izidor, Dušica

SPOMIN OPENSKIH TALCEV

Na današnji dan pred devetimi leti so v zgodnjem jutru na Općinah odjeknili rafali strojnic. Na mestu, kjer danes stoji spomenik, so nacifašistični okupatorji zverinsko pomorili 71 nedolžnih ljudi, ki so jih kot talce pobrali iz tržaških zaporov, da nad njimi na najbolj podel način razdivjajo svoj onemogel bes zaradi uspehov narodnoosvobodilnega gibanja.

Nacifašistične zveri so si delale utvaro, da bodo s tem in takimi dejanji krvavega nasilja nad našim upornim in svobodoljubnim ljudstvom ubili v njem borbenega duha, da ga bodo demoralizirali, razbili njegovo enotnost v antifašistični borbi in razbili osnove slovansko-italijanskega bratstva, ki se je iz dneva v dan kovalo v skupni borbi proti fašističnim tiranom.

Toda fašistični okupator se je motil v svojih računih. Železna volja in odločnost boriti se do kraja sta bili močnejši kot zverinsko nasilje. Grob, ki so nam ga kopali fašistični rablji, je postal njihov grob.

Triumfirala je borbena enotnost slovenskega ljudstva, triumfiralo je v orožju skovano bratstvo z antifašističnimi Italijani, tisto bratstvo, ki je in ostane neobhodni pogoj za onemogočanje oživljanja fašizma, za mirno sožitje dveh, po zgodovinski nujnosti soživečih narodov na tem ozemlju, pogoj za njun socialni in narodnostni napredek.

Spomenik openskim talcem, med katerimi so bili Slovenci, Italijani in pripadniki drugih jugoslovanskih narodov, nas opominja na to resnico, ki jo sedanjost potrjuje in nam nakazuje pot, po kateri nam je hoditi, če naj ne bo žrtev enainsedemdesetih in sto in stotisočev drugih zaman.

Spominu talcev na Općinah se bomo poklonili v ponedeljek 6. t. m. ob 15. uri, ko bodo demokratične in antifašistične organizacije našega področja položile pred spomenik vence.

Velikonočne pomilostitve

Vojaški guverner in conski poveljnik, generalmajor Sir John Winterton, je ob priliki velikonočnih praznikov po stari navadi, po kateri Zavezniška vojaška uprava pomilosti obsojene kaznjence, v kolikor to opravičujejo okolnosti, pomilostil določeno število oseb, ki so jih obsodila krajevna sodišča.

Te pomilostitve bo deležnih približno 30 oseb.

Novi odpusti pri Beltrame

Podjetje Beltrame je sporočilo sindikalnim organizacijam, da mora zaradi pomanjkanja dela odpustiti 30 uslužbencev. Sindikati nasprotujejo tem odpustom.

Na Zvezi industrijcev so razpravljali o odpustih v podjetju Sidemar. Podjetje je pristalo na to, da bo nadaljevalo z delom, toda s pogojem, da bodo delavci delali samo po 24 ur na teden, za ostale ure pa bi dobili dve tretjini plače iz dopolnilnega sklada. Nadaljevala so se tudi pogajanja za omejitev odpustov v podjetjih Kozman in Icasa.

Delitev dobička v Felszegy šele prvi korak k soupravljanju

Preteklo soboto so v tej ladjedelnici razdelili delavcem po 24.000 lir od lanskega dobička - Delavci so zadovoljni, toda hočejo imeti tudi kontrolo pri ugotavljanju dobička, to je zahtevajo tudi pravico do soupravljanja

Preteklo soboto so v ladjedelnici Felszegy v Miljah skupno s plačo razdelili tudi delež dobička podjetja v lanskem letu. Vsak delavec je dobil po 24.000 lir, le vajencem so dali manj. Od lanskega dobička je odpadlo na delavce 8 milijonov lir, to je eno tretjino, drugo tretjino so dobili dediči bivšega lastnika, ostalo pa služi za razne investicije.

Na račun dobička so že lani razdelili delavcem po 10.000 lir in še dvakrat po 2.000 lir ob splovitvi dveh ladij.

Vse to so napravili na podlagi soudeležbe delavcev pri dobičku podjetja še za časa komisarskega upravljanja, kakor smo že svoj čas obširno pisali. Ko je bilo to podjetje na robu propada, mu je ZVU postavila komisarja ing. Giacomellija, ki je s pomočjo podpore ERP spravil podjetje zopet na noge in poskrbel tudi za razna obnovitvena dela. Sedaj je komisarsko upravljanje prenehalo in od 21. marca dalje je ing. Giacomelli ostal samo še tehnični svetovalec; soudeležba delavcev pri dobičku pa se nadaljuje.

V podjetju je okrog 250 delavcev in uradnikov in so vsi zaposleni, tako da opravljajo nekateri še nadure. Sedaj popravljajo malo ladjo «Paula» in gradijo 2000-tonsko ladjo, ki jo bodo splovili septembra meseca; pričakujejo pa naročilo dveh ladij po približno 1.500 ton. V ladjedelnici se vsekakor povsod zaznava napredek. Tako so obnovili menzo, zgradili novo delavnico za mizarje in lopo za tesarje, v načrtu pa imajo še druga dela.

Delavci so seveda še kar zadovoljni, kar potrjuje, da so bile zgrešene vse napovedi kominformovcev, ki so se tako zaganjali proti soudeležbi delavcev pri dobičku, češ da bo do delavce samo huje izkoriščali. Res je, da delavci sedaj bolj pazijo na material in so bolj prizadevni, toda delajo kot prej, in sicer z istimi akordnimi dodatki; prav tako opravljajo v enaki meri izredno delo.

Samo glede delitve dobička so bila mnenja deljena. Ing. Giacomelli je predlagal, naj bi delili dobiček sorazmerno z opravljenim delom, tako da bi tisti, ki so opravili več nadur ali imajo zaradi svojih kvalifikacij boljše mezde, dobili večjo vsoto dobička. Večina delavcev pa je bila temu nasprotna in je predlagala, naj se dobiček ne deli po opravljenem delu, to je po ekonomskih kriterijih, marveč naj prevladajo socialni vidiki. Ta zahteva je tudi obveljala in tako so dobili vsi otroci od težakov do specializiranih delavcev enako vsoto. To je vsekakor pravično, saj imajo navadni težaki precej manjše prejemke.

Nekateri delavci, menijo, da je imelo podjetje več dobička. Prav zato zahtevajo, da bi imeli tudi delavci pravico in možnost kontrole pri upravljanju podjetja in torej tudi pri ugotavljanju dobička. Sedaj pa nič ne vedo, koliko je dobička in morajo pač sprejeti številke, ki jim jih pove vodstvo. Ko smo pisali o soudeležbi delavcev pri dobičku v tem podjetju, smo že dejali, da bi moral biti to le prvi korak k soupravljanju delavstva v podjetju. Le tako bi lahko govorili o res napredni pridobitvi. Nihče ne zanika, da je delavstvo v Felszegy izboljšalo svoj položaj, toda to še ni dovolj, saj že sama delitev dobička zahteva, da lahko prizadeti vsaj ugotovijo, koliko dobička jim pritiče. Zahteva po soupravljanju vsekakor ni utopična, saj se na primer že uresničuje v Zahodni Nemčiji, kjer vlada enak socialni, politični in gospodarski sistem kot pri nas.

SOLSKA AKADEMIJA

Slovenske srednje in strokovne šole v Trstu priredijo v soboto 11. aprila zvečer in v nedeljo 12. aprila popoldne akademijo s pestrim sporedom. Vstopnice dobite od četrtka 9. aprila dalje v pisarnah šol, ki sodelujejo.

V OKVIRU TRŽAŠKEGA MEDNARODNEGA VELESEJMA

Kontingent 100 milijonov lir za uvoz jugoslovanskega blaga

Vest je neuradna in govori o razdelitvi kontingenta na jugoslovansko-italijanski kliring in na konto lokalne «Export-banke»

Tržaška gospodarska agencija «Astra» javlja, da je ministrstvo za zunanjo trgovino odobrilo poseben kontingent 100 milijonov lir za uvoz jugoslovanskega blaga na bližnji tržaški mednarodni velesejem. Kontingent je razdeljen na dva dela, prvi se nanaša na jugoslovansko - italijanski clearing, drugi pa na lokalni konto «Export banke».

To je prva vest o odobritvi uvoznega clearinga za jugoslovanske izdelke izvožene v okviru tržaškega velesejma. Vest je žal še vedno neuradna, poleg tega pa je clearing vnovič razdeljen na dva dela: jugoslovansko-italijanski in jugoslovansko-tržaški. Znano je, da je v zvezi s tem vprašanjem že v preteklih letih nastopila vrsta zadržkov za jugoslovansko udeležbo na tržaškem velesejmu. Upamo, da bo letos vprašanje v kratkem povoljno rešeno.

Vprašanje jugoslovansko - tržaških trgovinskih odnosov je že dolgo časa predmet sporov, ker Jugoslavija ne priznava nasilne povezanosti Trsta z Italijo. Isto vprašanje je privedlo tudi do znanih neprijetnosti z Egiptom, ki zahteva sklenitev ločene trgovske pogodbe z Trstom. Do sličnih sporov pa je iz istega vzroka prišlo že prej z Brazilijo.

Samomor s plinom

Včeraj zgodaj popoldne so policijski agenti pridrveli z avtom v Zgornjo Carbolo, kjer so pri stavbi št. 31 zvedeli, da je 16-letni Giorgio Maffioli, stanujoč v pritličju iste stavbe, ob povratku domov hotel vstopiti v svoje stanovanje, vendar ni mogel, ker je našel zaprta vrata. Ker mu na trkanje ni nihče odgovoril in ker mu je močan vonj po plinu udaril v nos, se je mladenič z rameni zaletel v vrata in jih podrl. V spalnici je fant opazil svojo mater, 41-letno Nerino Vesselli por. Maffioli, ki je ležala na tleh in ni dajala nobenega znaka življenja. Poleg nje je bila na tleh dolga cev, iz katere je uhajal plin, medtem ko je bil drugi konec pritrjen na odprto plinsko pipo v kuhinji. Maffioli je takoj zaprl plin in odprl okna ter nato obvestil Rdeči križ in policijo. Zdravnik RK dr. Di Francesco, ki je kmalu po obvestilu prišel na mesto, ni mogel Maffiolovi nič več pomagati, temveč je samo sestavil, kakor predvideva zakon, potrdilo o smrti, ki je po njegovem mnenju nastopila zaradi zastrupljenja s plinom nekako med 10. in 12.45 uro.

Po preiskavi, ki so jo uvedli policijski agenti, so truplo odpeljali v mrtvašnico. Niso znani vzroki, ki so nesrečno žensko gnali v smrt.

Od Dacja do Domja končno osvetljena cesta

Pritožbe prizadetega prebivalstva zaradi preredkih voženj filobusa v jutranjih urah - Vprašanje čakalnice pri Dacju

V tržaških predmestjih je še precej predelov, ki niso osvetljeni. Med take predele je spadal tudi del ceste od Dacja (stare mitnice) do Domja, dokler ni predvčeraj končno tudi tu zasvetila električna luč. Razen glavne ceste so osvetlili tudi dva stranska odcepka v hrib. Se vedno pa ni osvetljen del ceste od mosta na Ul. Flavia do Dacja, kar predstavlja precejšnjo nevarnost za pešce. Nič manjšo nevarnost zanje pa povzroča na tem odseku pomanjkanje pešpoti, ki je urejena samo do novih hiš na hribu čeprav je prostor zanjo pripravljen. Domačini se z začudenjem sprašujejo, čemu so neki tako močno osvetlili cesto od zaključne postaje filobusa št. 19 proti industrijskemu pristanišču do gostilne Skrinjar na Zaveljski cesti, ko po njej razen nekaj tovornih avtomobilov na dan skoraj nihče ne hodi, ne urede pa razsvetljave in poti za pešce na cesti, na kateri je zelo velik promet z motornimi vozili.

Razen te, pa imajo prebivalci Dacja in Domja še eno pritožbo na upravo ACEGAT, ki zadeva miljski filobus št. 20. Kot smo že nekajkrat pisali je posebno v jutranjih in opoldanskih urah miljski filobus močno obremenjen, ker vozi zjutraj delavce iz Milj in drugih krajev v tržaške tovarne. Pogosto se dogaja, da se n. pr. filobus, ki privozi že do kraja zaseden iz Milj na postajališču pri Domju sploh ne ustavi in pusti na cesti tudi po več kot 20 ljudi. Ker gre v pretežni meri za delavce, ki so vezani na delovni urnik, so ti pogosto zaradi tega oškodovani in če hočejo priti pravočasno na delo, morajo že uro prej čakati na filobus, da pridejo na vrsto.

Če vozi miljski filobus ob nedeljah skoraj vsakih 5 minut izletnike, bi brez dvoma lahko uprava ACEGAT z malo dobre volje poskrbela tudi za pogostejše filobusne zveze ob delavnikih, vsaj v najbolj kritičnih jutranjih, opoldanskih in večernih urah. Z bližajočo se vročino pa postaja aktualno tudi vprašanje čakalnice pri Dacju. Zahtevo po njej so prizadeti potniki zaman postavljali že preteklo jesen in vso zimo, ko so morali čakati na filobus v mrazu, burji in dežju. Prav tako bo neprijetno čakanje na filobus pod pripekajočim poletnim soncem.

Uprava ACEGAT je baje vložila načrte in prošnjo za zgraditev takih čakalnic pri Dacju, v Zavljah in tudi pri Sv. Ani, vendar do danes od tega ni še nobene koristi.

Dobrota je sirota

Včeraj, nekaj minut pred 20. uro se je oglasil v bolnici 43-letni Pietro Burlini iz Ul. dell'Industria 5 ter izjavil, da je v soboto 28. marca hotel pomiriti dva neznanca, ki sta se na stopnicah v Ul. Bernini prepirala, toda za zahvalo ga je eden izmed prepirljivcev udaril s pestjo po očesu. Spočetka je mislil, da ne bo nič hudega, toda poslabšanje poškodbe ga je prisililo da se je zatekel po pomoč. Moža so zdravniki pr. Iržali v okulističnem oddelku, kjer bo ostal verjetno 15 dni.

Prst pod žago

Med žaganjem z električno žago za gradbeno podjetje «Giuliani», ki gradi novo stavbo v Ul. Colautti, se je 28-letni Giovanni Marzinotto iz Portogruara (Italija), včeraj zgodaj popoldne precej porezal po palcu leve roke, zakar se je moral zateči po pomoč v bolnico. Tu so mu zdravniki samo izprali rano.

DANES POTUJE SKOZI TRST V OPATIJO 600 TURISTOV IZ ŠVICE

JUGOSLOVANSKI TURIZEM rdeča ruta za šovinistične bike

«Giornale di Trieste» in njegove politične špekulacije

Danes ob 9,30 uri potuje skozi Trst skupina 620 švicarskih turistov, ki bodo preživeli velikonočne praznike v Opatiji. To je ena od prvih večjih skupin tujih turistov, ki letos obiskuje Jugoslavijo. Po izjavah jugoslovanskega turističnega predstavnika v Švici, bo letos prišlo v Jugoslavijo okrog 10 tisoč Švicarjev, ki se bodo ustavili predvsem v Opatiji, Lovranu, Rabu, Splitu, Crikvenici in Dubrovniku.

Današnje potovanje švicarskih turistov skozi Trst bi šlo skoraj neopazno, če se ne bi proti temu dogodku že pred dnevi zagnal klerikalni list «Giornale di Trieste». Jugoslovansko turistično podjetje «Putnik» iz Opatije je po svojih predstavnikih organiziralo večdnevno letovanje omenjenih švicarskih turistov v Opatiji za velikonočne praznike. «Putnik» je prevzel nase tudi celotno potovanje turistov. Določeno je bilo, da se bodo turisti pripeljali iz Berna do Trsta s posebnim vlakom, iz Trsta v Opatijo pa z avtobusi «Putnika». Potovanje z avtobusi iz Trsta v Opatijo je bilo določeno zaradi ugodnejših tehničnih razlogov, ker je cesta Opatija - Trst asfaltirana in je «Putnik», ki ima svoje avtobuse, cenejši prevoz z avtobusi iz Trsta, namesto iz Sežane.

Toda, kakor smo že omenili, je prihod švicarskih turistov v Trst namenjenih v Jugoslavijo in prihod jugoslovanskih avtobusov na tržaško železniško postajo, tako razburil tržaške nacionaliste, kakor razburi bika rdeča ruta. V svojem sovraštvu do vsega kar je jugoslovanskega in vsega, kar ima najmanjšo zvezo z Jugoslavijo, so šli tako daleč, da so pretekli petek napisali članek o «političnih špekulacijah» itd., ki naj bi bile povezane s potovanjem teh turistov. List piše, da so Jugoslovani v tej zvezi pripravili «diaboličen» načrt. «Švicarje bodo sprejeli na železniški postaji. Tu jih bodo naložili na avtobuse, ki bodo okrašeni s slovenskimi znaki in napisi. Potem bodo turiste peljali okrog po mestu s titovskimi spremljevalci, ki jim bodo pripovedali kdo ve kakšne zanimivosti o našem mestu. Nato se bodo ustavili na podeželju v kakšni «gostilni». Tako se bodo švicarski turisti seznali o Trstu koliko bo to koristilo titovcem»... «Opozarjamo na poslednjo nizkotno titovsko mahinacijo. Opozarjamo na to tudi švicarskega konzula da seznani svoje narodnjake na podobne politične špekulacije na račun turizma».

Včeraj pa je isti list sporočil, da bodo švicarske turiste, iz Trsta do jugoslovanske meje, vozila tržaška avtobusna podjetja.

Vse to, kar je napisal «Giornale di Trieste» je ena sama laž. Glede na dejstvo, da tukajšnje oblasti niso dovolile prevoza turistov skozi cono A Tržaškega ozemlja z avtobusi «Putnika», bodo švicarski turisti potovali z vlakom do Sežane, od koder bodo nadaljevali pot z avtobusi. Jasno in razumljivo je, da «Putnik» ne more nositi še posebnih stroškov za plačevanje tržaških prevoznih podjetij, če ima svoje avtobuse in če gre celotno potovanje turistov na njegov račun. Ne moremo pa razumeti diskriminacijskega ravnanja tukajšnjih oblastvenih organov, ki so prepovedale «Putniku» prevoz švicarskih turistov skozi cono A z njegovimi avtobusi. Tudi to dejanje oblasti se uvršča v številna sovražna dejanja proti sosedni državi.

Kar se tiče strupenega pisanja klerikalnega lista pa mu povemo, da si lahko pomiri svojo «krščansko» dušo. Jugoslovanski turizem se razvija iz leta v leto. Ljudje iz vsega sveta, ki ne poznajo zagrizenega sovraštva italijanskih šovinistov, prihajajo vsako leto na letovanje v Jugoslavijo. Za dokaz naj jim bodo samo podatki o švicarskih turistih: 1951. leta je prišlo v Jugoslavijo 2000 Švicarjev; 1952. leta 4000, za letos pa jih pričakujejo 10 tisoč.

Urnik trgovin za praznike

Predsedništvo cone je za velikonočne praznike odredilo za trgovine naslednji urnik:

Vse trgovine, vključno brivnice in frizerski saloni so lahko v soboto 4. t. m. odprte do 21 ure; zaprte pa bodo ves dan v ponedeljek 6. t. m. razen pekarn in mlekarn, ki bodo odprte do 13. ure in prodajaln cvetlic, slaščic in pečenke, ki bodo imele normalen urnik.

Poštni uradi

Ravnateljstvo pošte in telefona je za praznike odredilo naslednji poslovni urnik uradov:

Nedelja 5.: Vsi uradi imajo praznični urnik;

Ponedeljek 6.: Izvršni uradi v mestu in podružnice bodo omejili sprejemanje pisemske pošte, telegramov in dostavljanje pošte vključno dostavljanje paketov samo na dopoldanski urnik. Izvzeta jo denarno poslovanje. Telegrafski uradi poslujejo nepretrgoma.

DNEVNI HOTEL

Občina sporoča, da bo imel dnevni hotel na Trgu Libertà za praznike naslednji urnik: sobota: nepretrgoma od 7.30 do 21; nedelja: zaprto ves dan; ponedeljek: od 7.30 do 13.

Pozor pred izstrelki!

Ne pozabljajte na nevarnost, ki obstaja zaradi ostankov razstreliva in drugih predmetov-ostankov zadnje vojne. Starši, podučujte otroke in jih nadzorujte. Med svojimi izleti bodite previdni med hojo okoli Pantalonskega grča, Katinare (posebno v bližini bivše smodnišnice), Grmade in ob izlivu Timava, kajti predvidevajo, da je v teh krajih razstresenih še precej nevarnih izstrelkov.

Vsak predmet okrogle ali valjaste oblike, ki je sumljivega izvora, je lahko nevaren. Zaradi tega se ne dotikajte podobnih predmetov, temveč takoj obvestite policijo (tel. št. 223). Agenti bodo najdene predmete zastražili in jih kasneje odstranili.

ŠE ENA REALNA UGOTOVITEV O TRŽAŠKEM PRISTANIŠČU

TRŽAŠKI SPEDITERJI ugotavljajo vzroke krize

Po realnih ugotovitvah nerealno poudarjanje umestnosti uveljavljanja italijanskih zakonov o disciplini v pristanišču

V torek je bilo redno letno zasedanje združenja spediterjev tržaškega pristanišča, kateremu so prisostvovali tudi predstavniki družb, ki se bavijo s tranzitom skozi Trst. Zasedanje je bilo izredno pomembno, saj so tržaški prevozniki najbolj zainteresirani na povečanju tranzitnega prometa skozi Trst in že zaradi tega ne zamolčujejo resničnih vzrokov za vedno slabši tranzitni promet.

Predsednik združenja dr. Caidassi je v svojem govoru takoj poudaril tri najvažnejše vzroke, zaradi katerih so severna in ostala konkurenčna pristanišča v boljšem položaju kot Trst. Ti vzroki so: nezadostne pomorske proge, previsoki pristaniški stroški, višji kot v konkurenčnih pristaniščih in končno previsoki transportni stroški po železnici. Pomembno pa je tudi vprašanje propagande v zaledju, za kar skrbi sedaj ustanovljeni «Enotni tržaški odbor za propagando».

Predsednik je mnenja, da se je za okrepitev rednih pomorskih prog v zadnjem času nekaj naredilo, kar nam pričajo nekatere nove proge štirih največjih pomorskih družb, da pa je to vprašanje še vedno odprto, ker Trst še zdaleč ni konkurenčen, kar se ladij in pomorskih prog tiče.

V tej zvezi smatramo za potrebno ponoviti avstrijske pritožbe ,katere je v ugledni avstrijski reviji «Verkehr» izrazil avstrijski gospodarski predstavnik v Trstu grof Pace.

«Razumljivo je, da daje avstrijski klient prednost tistemu pristanišču, v katerem lahko na primer vsak tretji dan natovarja blago za Južno Ameriko, če nudi Trst le enkrat mesečno to možnost. Sicer so v Trstu v zadnjem času precej naredili, da bi zgostili mrežo pomorskih prog, čeprav to tam ni mogoče v istem obsegu kot v drugih pristaniščih. Vendar bi se dalo na tem področju v Trstu še marsikaj storiti in trenutno lahko govorimo le pri levantinskih relacijah o zadostni mreži odhodov».

Pristaniški stroški so bili dolga leta predmet pritožb avstrijskih klientov in tudi tržaških spediterjev. Vse se pa zdi, da so te pritožbe ostale «glas vpijočega v puščavi». Tudi na zasedanju združenja spediterjev se je lahko tako po tolikih letih slišala ponovna pritožba, da so v Trstu pristaniški stroški večji kot v severnih, konkurenčnih pristaniščih in celo večji kot v Italiji. Tržaške kliente pa zlasti odvračajo čudni načini zaračunavanja stroškov, saj gre samo v Trstu strošek za žerjav na račun blaga, medtem ko povsod drugod to delo plačujejo ladijske plovne družbe. Po 1951 pa so se že visokim stroškom pridružila še nova bremena: dvig stroškov za osebje, za socialna in druga bremena, dvig davčnih in carinskih pristojbin itd.

Iz pritožb prevoznikov in Avstrijcev, ki so v mnogih točkah popolnoma identične, je razvidno, da vlada tudi v pristanišču zapleten italijanski birokratski sistem upravljanja (ne smemo pozabiti, da je pristanišče javna ustanova z enakim upravnim sistemom, kot vsi državni uradi), ki po nepotrebnem zapleta poslovanje in tako vodi do povečanih pristaniških stroškov.

Drugače si je tudi nemogoče razlagati, zakaj so pristaniški stroški v Trstu večji kot drugod po svetu, zlasti če upoštevamo, da se je po vojni v pristanišču mnogo zgradilo, da je pristanišče v zadostni meri opremljeno z modernimi žerjavi in ostalo mehanizacijo.

V tej zvezi tudi ne moremo smatrati za umestno ugotovitev prevoznikov, da je umestna raztegnitev veljavnosti italijanskih zakonov o disciplini dela v pristanišču in ustanovitvi «Urada za delo v pristanišču». Že priborjena delavska samostojnost je v preteklih letih tudi s stališča gospodarstvenosti pokazala v pristanišču dobre rezultate. Lahko pa bi še mnogo boljše, če bi delavcem omogočili primerno soodločanje ne samo pri sindikalnih sporih, temveč tudi pri važnih vprašanjih pristaniške uprave. Relativno nizki stroški nekaterih ameriških, nemških in drugih pristanišč, kljub mnogo višjim plačam, boljšemu socialnem zavarovanju itd. so namreč v nemali meri tudi zasluga, dejstva, da so tam znali delavce zainteresirati pri delu v pristanišču, da delavci soodločajo pri vseh važnih vprašanjih.

Skupni imenovalec vseh težav tržaških spediterjev: vprašanja pomorskih prog, železniških zvez in zlasti notranjih vprašanj pristanišča samega, pa je v nasilnem povezovanju Trsta na rimski birokratski sistem. To je vprašanje podrejenosti tržaškega gospodarstva «višjim» rimskim interesom, raztegovanja nekaterih italijanskih zakonov, ki tržaškemu gospodarstvu samo škodijo, prihod funkcionarjev iz Rima, ki vodijo netržaško politiko.

Vsa ta vprašanja pa kličejo po takojšnji rešitvi, ker se vedno v večji meri čuti pritisk severnih konkurentov. Saj skoraj ni samo simboličen slučaj, da so se prav tako v teh dneh sestali v Antverpnu predstavniki spediterjev iz Hamburga, Bremna, Roterdama, Amsterdama in Antverpna, ki so sprejeli enotno politiko za pritegnitev čim večjega prometa.

Iz predala stoinice ukradel 14.000 lir

38-letna Eleonora Tedeschi por. Paoletti iz Ul. del Veltro se je predvčerajšnjim za trenutek oddaljila od svoje stojnice, ki je na križišču Ul. S. Sergia z Ul. Madonnina, da bi se pogovorila s svojim znancem 47-letnim Mariom Larice iz Miramarskega drevoreda, ko je opazila, da se je neznan mladenič približal njeni stojnici in se sumljivo motal okoli predala, kjer je prodajalka shranjevala denar.

Ko je Paolettijeva to opazila, je takoj pustila Larica in stekla proti stojnici. V istem trenutku je hotel mladenič, kasneje identificiran za 17-letnega P. S., ki je opazil nevarnost, zbežati, toda ženska ga je trdo prijela za ovratnik in ga hotela pridržati. Fant pa se je izmaknil in stekel po cesti, toda Larice, ki se je tedaj zaradi kričanja svoje znanke obrnil, je fanta ustavil in ga prijel. Med prerivanjem, ko se je fant hotel rešiti trdega prijema, je mladi tatič spustil na tla notes, v katerem je bilo 14.000 lir, ki ga je ukradel iz predala stojnice.

Nezgoda zidarja

S prognozo okrevanja v 10 ali 30 dneh, če seveda ne bo komplikacij, so včeraj popoldne ob 15.15 sprejeli v bolnico, kamor se je zatekel z rešilnim avtom, 55-letnega zidarja Marija Masotta, stanujočega v Ul. Bonomea 113. Moža so po prvem pregledu, med katerim so mu ugotovili rano na zatilniku, hud udarec na zgornji hrbtni strani z verjetnim zlomom reber ter prask po levi nogi, pridržali na I. kirurškem oddelku.

ZAPRTE CESTE ZARADI MOTOCIKLISTICNE DIRKE

V zvezi z motocikelsko dirko po Italiji, ki jo organizira časopis «Gazzetta dello Sport», bo 3. in 4. aprila 1953 verjetno prizadet tudi vstop in odhod iz STO, in to v sledeči meri:

3. aprila. Od 9. ure do prihoda zadnjega tekmovalca bodo zaprte sledeče ceste: državna cesta 16 — Ferrara-Padova; avtomobilska cesta — Padova-Mestre; državna cesta 14 — Mestre-Tržič.

4. aprila od 7. ure do odhoda zadnjega tekmovalca bodo zaprte sledeče ceste: državni cesti 14 in 15 — Tržič-Gorica; državna cesta 56 — Gorica-Videm; državna cesta 13 — Videm-do križišča pri Casarsa; deželna cesta do Portogruara; državna cesta 53 — Portogruaro-Trient; državna cesta 53 — Trient-Vicenza; državna cesta 11 — Vicenza-Verona, itd..

ODKRITJE FINANČNEGA MOTORNEGA PATROLNEGA ČOLNA

PRAZEN ČOLN IN KRI NA VALOLOMU znanilca tragedije v Miljskem zalivu

Po najdenih dokumentih v čolnu je prognani 46-letni Marcello Maffei iz Trsta. Doslej je bilo preiskovanje dna ob valolomu in morske gladine v zalivu brez uspeha

31. marca nekaj minut pred 22. uro so člani posadke finančnega motornega čolna, ki je patruljiral po morju, opazili majhen čoln na vesla, ki je bil privezan k tretjemu valolomu «L. Rizzo» v Miljskem zalivu. Agenti se niso približali čolnu, še posebno ker so videli, da ni v njem nobenega, pač pa so takoj o zadevi obvestili poveljstvo pomorske policije, ki je poslalo na mesto motorni čoln. Policijski agenti so med pregledom okolice našli na valolomu pločevinasto škatlo z morskimi dateljni, poleg katere sta bili dve kladivi posebne vrste, ki jih rabijo ribiči za trganje školjk s skal. Ker pa so agenti opazili nedaleč od teh stvari tudi sledove krvi, so zasumili, da se je dogodila kaka nezgoda.

Med nadaljnjim pregledom so agenti našli v čolnu listnico z dokumenti last 46-letnega Marcella Maffeia, stanujočega v Ul. Solitario 11.

Ker Maffeia, ki je kakor vse kaže lastnik čolna, niso našli nikjer v bližini, so agenti obiskali tudi njegove sorodnike: v stanovanju v Ul. Solitario so agenti našli samo Maffeievo teto, Zuzzi, ki je izjavila, da je nečaka zadnjič videla 31. marca, vendar ni bila zanj v skrbeh, ker je imel mož navado, da je noči večkrat prespal v svojem čolnu in ni prišel niti domov.

Preiskava se je nadaljevala v krogih, kamor je zahajal Maffei. Tudi tu ni nihče vedel ničesar, le neka oseba je izjavila, da je Maffei odšel tistega popoldneva na lov.

Policija je seveda napela vse sile, da bi razčistila skrivnostno izginotje: okolico valoloma so s pomočjo potapljačev začeli natančno pregledovati, toda o kakem utopljencu ni bilo sledu. Včeraj popoldne pa je poveljnik parnika, ki vozi na progi Trst-Milje in obratno, sporočil, da je opazil v miljskem zalivu truplo utopljenca, ki je plaval na vodi. Takoj so bili poslani na mesto motorni čolni s policijskimi agenti, ki so začeli pregledovati morsko površino med valolomom in lesnim pristaniščem pod Skednjem, vendar do pozne ure niso našli ničesar. O utopljencu torej nobenega sledu.

Poseben oddelek policije je medtem analiziral kri, katero so odkrili na valolomu ter ugotovil, da je kri človeška.

To daje precej verjetnosti domnevi, da je Maffeiju med nabiranjem školjk pod morjem postalo slabo in da je zato hotel splezati na valolom. Med tem je verjetno zaradi vodnega pritiska krvavel iz nosa in ušes, ali pa se je pod vodo poškodoval in je tako pri plezanju iz vode pustil na valolomu krvave madeže. Pri tem pa je verjetno omagal in omahnil nazaj v vodo ter utonil.

Policija nadaljuje s preiskovanjem vodne gladine v zalivu kakor tudi s splošno preiskavo v upanju, da čimprej najde truplo in dožene resnične vzroke pokojnikovega tragičnega konca.

S hudimi zlomi starec v bolnico

Prav v trenutku ko je 75-letni Jurij Brajkovič od Sv. M. M. sp. prekoračil Istrsko ulico, je vanj trčil s svojo vespo 35-letni Valentino Calarico iz Ul. del Friuli, ki je tedaj vozil v smeri Trga Valmaura. Zaradi trčenja sta Brajkovič kakor tudi Calarico zletela na tla, vendar se je motociklist takoj brez poškodb dvignil, medtem ko so moraji Brajkoviča odpeljati z rešilnim avtom v bolnico.

Vespa v avto

Z rešilnim avtom so včeraj okoli 17. ure pripeljali v bolnico 39-letnega Giovannija Flega, stanujočega v Silosu na Trgu Libertà, katerega so morali zaradi zloma desne noge in prask po obrazu sprejeti na ortopedskem oddelku.

Flego je zdravnikom izjavil, da se je malo prej vozil z vespo in trčil v avto.

Gostovanja našega SNG

Slovensko narodno gledališče za STO gostuje te dni na Reki in v Pulju. Prva skupina je sinoči nastopila z velikim uspehom na Reki z dramo «Dedinja», danes pa odpotuje z Reke v Pulj, kjer bo prav tako nastopila z «Dedinjo». Istočasno odpotuje iz Trsta v Pulj še druga skupina, ki bo nastopila z dramo «Gospoda Glembajevi».

To gostovanje našega SNG pomeni poglabljanje stikov med našim in dramskimi kolektivi v Jugoslaviji, predvsem v Sloveniji. O gostovanju bomo še podrobneje poročali.

Izšla je
«NAŠA ŽENA» št. 3
z osnutki krojev za vas in vaše malčke. Dobite jo pri prodajalcih «Primorskega dnevnika». — Cena 75 lir.

MAMICE,
razveselite vaše malčke in jim kupite «CICIBANA» št. 7. — Dobite ga pri vseh prodajalcih «Primorskega dnevnika» in stane samo 20 lir.

GLEDALIŠČE VERDI

Jutri ob 21. uri otvori svoje gostovanje v Trstu dramske skupina «Renzo Rizzi - Eva Magni», ki jo sestavljajo še: Giulio Oppi, Nando Gazzolo, Lina Bacci, Vanda Benedetti, Gianni Calavotti, Dora Polato, Mario Chiochio, Sandro Tolomei.

Repertoar skupine obsega: R. Bracco «Mali svetnik», Hartog «Zakonska postelj», Niccodemi «Zatočišče», Rattingen «Zbogom mr. Harris», Coward «Kratko srečanje», in Bernanosov «Sunek vetra», ki bo predvajan jutri ob 21. uri in v nedeljo ob 17. uri.

Razna obvestila

PLESNA ZABAVA V NABREŽINI

Na velikonočni ponedeljek od 19. do 24. ure bo v kulturnem domu «Igo Gruden» v Nabrežini plesna zabava. Igra orkester. Vabljeni vsi.

JAVNA DRAŽBA

Častnik ameriških čet na Svobodnem tržaškem ozemlju, ki upravlja državno lastnino Združenih držav, objavlja, da bo 10. aprila 1953 dražba nekaterih predmetov ameriške državne lastnine. Kdor se zanima, si lahko ogleda predmete do 9. aprila, dnevno od 8. ure 30 do 16. ure 30 v tržaški stari luki, skladišče št. 15. Pri vhodu stare luke št. 9 bo ameriški kontrolni urad na zahtevo prosilcev izdal dovolilnico za vstop. Predmete bodo prodali na podlagi pismenih ponudb v zapečatenem omotu, ki se bodo na dan 10. aprila 1953 ob 10. uri v skladišču št. 15 tržaške stare luke odprle.

TEDENSKA ODDAJA GLASBENIH MOJSTROVIN PREKO RADIJSKE POSTAJE AMERIŠKIH CET V TRSTU

Radijska postaja ameriških čet v Trstu bo oddajala od 6. do 11. aprila, vsak dan ob 10.05, naslednji program glasbenih mojstrovin:

Ponedeljek, 6. aprila — Brahms: Simfonija št. 2 v D-duru (drugi in tretji stavek); Verdi: «Traviata» (prvo dejanje).

Torek, 7. aprila — Verdi: «Traviata» (drugo dejanje).

Sreda, 8. aprila — Verdi: «Traviata» (konec); Schubert: Simfonija št. 2 v b-molu.

Četrtek, 9. aprila — Bach: Hvalnica; Wagner: Uvertura k operi «Leteči Holandec».

Petek, 10. aprila — Beethoven: Simfonija št. 5; Brahms: Madžarski plesi.

Sobota, 11. aprila — Enesco: Romunska rapsodija; Rimski-Korsakov: Španski capriccio.

Na ekonomski fakulteti v Ljubljani je te dni diplomiral
ANDREJ MILOVNIK
iz Trsta
Iskrenim čestitkam prijateljev in znancev pridružujemo tudi naše.

KINO

Rossetti. Danes zaprto. Jutri: «Upornik z Jave».
Excelsior. Danes zaprto. Jutri: «Sonce sije visoko, Charles Winninger.
Nazionale. Danes zaprto. Jutri: «Iv

SPLETKE V ZVEZI Z AMERIŠKIM POSLANIKOM V MOSKVI

KDO JE IN KAJ HOČE Mc CARTHY?

Po Stalinovi smrti in potem ko se je na njegovo mesto vsedel Malenkov, so imeli v Washingtonu rešiti zelo važno vprašanje koga imenovati za novega ameriškega poslanika v Moskvi. Vsekakor ni bilo lahko pravilno zadeti ter izbrati osebo, ki bi v imenovanem svojstvu in na tem mestu ob čim natančnejšem poznavanju situacije, vselej pravilno in pravočasno reagirala na vsako sovjetsko potezo, n. pr. ko gre za moskovska zagotovila glede njihove miroljubnosti, glede možnosti istočasnega obstoja in sodelovanja med deželami z različnimi družbenimi sistemi itd., kar je, razumljivo, bistvene važnosti pri določanju nadaljnje, doslej vsekakor zelo previdne, vendar pa ne preostre politične taktike ZDA v odnosu do sovjetske zveze.

Eisenhower in Dulles sta se v tem primeru odločila za Charles Bohlena, češ da bi ob tem drugi razen njega ne mogel bolje izpolniti vrzeli, ki je nastala, ko je George Kennan moral zapustiti svoje mesto. Kajti po njihovem mnenju je danes Bohlen, poleg Kennana, zdaleč najboljši poznavalec sovjetske Rusije, kar ih ZDA premorejo. S tem v zvezi je Dulles zahteval od vseznih varnostnih organov, da mu dostavijo o njem vse potrebne podatke, posebno glede njegovih morebitnih simpatij, ki jih je kdaj imel do komunistov. Na osnovi poročila, ki ga je bil prejel, je Dulles mogel ugotoviti, da se Bohlenu ne more naprtiti česa podobnega. V tem smislu je tudi poročal pred zunanjepolitičnim odborom senata, ki ni imel s svoje strani nobenih pomislekov, da se Bohlen imenuje za ameriškega predstavnika v Moskvi.

V normalnem primeru bi s tem bila zadeva končana. Toda ni šlo tako enostavno. Skupina senatorjev, ki jim nakaže znani McCarthy, poznan kot sovražnik komunistov štetvilka ena, se je temu postavila po robu, češ da je v poslih zaupnega gradiva, iz katerega bi bilo razvidno, da je Charles Bohlen enostavno sovjetski agent. Zraven tega je McCarthy izjavil, da se v arhivu FBI nahaja 16 na stroj pisanih strani, ki Bohlena v navedenem smislu bremene in da na njihovi osnovi višji varnostni funkcionar, znani desni republikanec Scott McLeod, prosi, ko jih je bil prečital, izročiti, da je imenovanje Bohlena za poslanika v Sovjetski zvezi izključeno.

McCarthy se je bil trdno odločil, da se bo glede tega resno spoprijel z Dullesom in Eisenhowerjem. Saj je bila obtožba, da se bo Washington očistil vseh odkritih in prikritih komunistov, na prvem mestu njegovega volilnega programa, kakor tudi republikanskega programa na sploh. Enkrat je torej bilo treba začeti. Bilo pa je že nekaj drugega, kar ga je k temu spodbudilo. McCarthy je dobro vedel, da imajo podobni napadi proti sicer navidezni komunistični nevarnosti od znotraj vselej velik odmev v javnosti, kar je med drugim zelo uspešen način, če je komu do tega, da bi se primerno uveljavil in popularizral.

Seveda, ni šlo v tem primeru vse tako, kakor si je bil zamislil in želel. Kajti, kakor se zdi, Eisenhower le ni mož, ki bi z lahkoto nasedel zaletelu kot je McCarthy. Kljub volilni obljubi, da bo njegova vlada z železno metlo počistila zvezni aparat vseh prevratniških elementov, se je v njem vendarle ohranila zavest, da je pri tem potrebna največja mera previdnosti, kakor tudi, da je treba podobno akcijo zastreti, čim bi se pojavila nevarnost, da bi prekoračila dopustno mero. Na tej osnovi je prišlo v Eisenhowerjevem krogu pojasnil senatu, da v tem primeru ne gre za obljubljene, ki so jo bili dali svojim volivcem, marveč za to, da bi izognila nepotrjena ter neodgovorna natolcevanja McCarthyja na Bohlenov račun ovirati vlado pri njenem normalnem poslovanju. On, Dulles, da osebno jamči za Bohlena, katerega imenovanje nikakor ne predstavlja riziko za ZDA, marveč samo korist.

Razumljivo, da je bila rešitev obravnavanega primera sprejeta s posebnim zadovoljstvom od vseh tistih, ki so se že ves čas po volitvah bali, če ni morda predsednik Eisenhower samo neke vrste ujetnik ljudi, ki stoje za njim gledano to dokaj razširjeno mišljenje, predstavlja Eisenhowerjeva zmaga nad izrazitim reakcionarjem McCarthyjem v Bohlenovem primeru še toliko bolj pomemben uspeh. Sicer pa se je McCarthyja v nekem pogledu precenjevalo, kajti, kot kaže, ni v njem toliko politika, pač pa toliko več šarlatana. Ob tej priliki bi tudi pripomnili, da je njegova politična kariera tipična kariera rojenega bicklista, in je bržda tudi njegov patriotizem več ali manj samo odskočna deska za njegov nadaljnji osebni vzpon.

McCarthy je izšel iz zelo skromnih razmer. Znano je, da se je med svojim študijem na pravni fakulteti moral vzdržeti s poučevanjem boksa. Svojo politično pot je začel kot pristaš Rooseveltovega «New Deala», torej kot demokrat, čemur se ni čuditi, če vzamemo v poštev njegovo gorečo željo, da bi se uveljavil in pa dejstvo, da je to bilo v času, ko je žel Roosevelt svoje največje uspehe. Sele po nekem porazu demokratov v njegovem domačem volilnem okraju je prešel na stran republikancev, zakar je takoj zahteval kot nagrado mesto okrajnega sodnika. Ob izbruhu drugе svetovne vojne se je javil kot prostovoljec v mornarico. Pa tudi tu ni mogel, da bi se ne ukvarjal s politiko. Njegovi vojni tovariši vedo povedati, kako si je pred svojim šotorom postavil tablo z napisom: «McCarthy mora postati senator!» Ta želja se mu je izpolnila že leta 1946, ko še ni bil star 36 let. Častihlepen kot je, pa je kmalu uvidel, da bi se s svojo prisotnostjo in delovanjem v enem ali drugem senatnem odboru ne mogel kdove kako proslaviti. Zatorej se je odločil, da bo hodil po svoji poti. In res, od tega trenutka dalje ni minil mesec, da bi se v ameriškem javnem življenju ne omenilo njegovega imena.

Predvsem se je proslavil na področju protikomunistične borbe, ko se je le-ta v Ameriki razvila že v pravcato manijo. McCarthy je to konjunkturo izkoristil, da bi se uvrstil med tako imenovane popularne politike. V tem cilju je tudi podal svojo znano provokatorsko izjavo, da se v državnem departmanu nahaja nič manj kot 205 nameščencev, ki so člani komunistične partije in ki so «kljub temu še vedno soudeleženi pri oblikovanju naše zunanje politike». To število je naknadno zmanjšal na 81, nato na 57, in končno so ostali samo še «trije vodilni komunisti, ki so bili deležni te njegove posebne pozornosti. Seveda ni mogel McCarthy nikoli dokazati, teh svojih trditev. Kako in čemu je do njih prišel pa bi mogoče pojasnila sledeča njegova izjava, ki jo je ob priliki podal: «Pri boksu sem se naučil, da je treba vedno napadati, ne glede kako in s čim, kajti v nasprotnem primeru si izgubljen».

Kot razvidno, se je te taktike držal vse doslej tudi v svoji politični borbi, posebno še ko je šlo za komuniste. To, da pri tem skrajno tendenciozno istoveti slehernega naprednega, demokratičnega človeka s sovjetskim agentom, kar velja nesporno le za voditelje kominformističnih strank, to je seveda povsem v skladu z njegovo izrazito reakcionarno, lahko bi tudi rekli, fašistično mentaliteto neodgovornega stremuha, ki se mu je zahotelo, da bi kljub pomanjkanju potrebne politične in moralne kvalitete, zaigral vlogo izredne važne politične osebnosti. Vsekakor pa je zanj brezpomembno, če je pri tej svoji politični roboti spravil v nesrečo na sto in sto poštenih državljanov, ki so bili krivi le v toliko, da so bili naprednejši od njega. Kar vzbuja največjo zaskrbljenost pa je dejstvo, da so še vedno ljudje, ki mu verjamejo in ga podpirajo, namesto da bi se vprašali, če ni za takšne in podobne ljudi primernejše mesto v norišnici, kot pa v senatu. Kajti to se bo prej sli slej spremenilo v zelo resno nevarnost tako za nadaljnji razvoj ameriške demokracije navznoter, kakor tudi za demokratične in prijateljske odnose med ZDA in ostalimi državami, kar bi brez dvoma še poostrilo dosedanjo napetost v svetu ter izpodkopalo tudi vse doslej vložene napore za ohranitev miru. To je menda razumel tudi Eisenhower, ko se je odločil, da ne bo več popuščal ljudem kot je McCarthy, in je to tudi odločno izrazil, ko je šlo za to, da se imenuje Bohlen za ameriškega predstavnika v Moskvi.

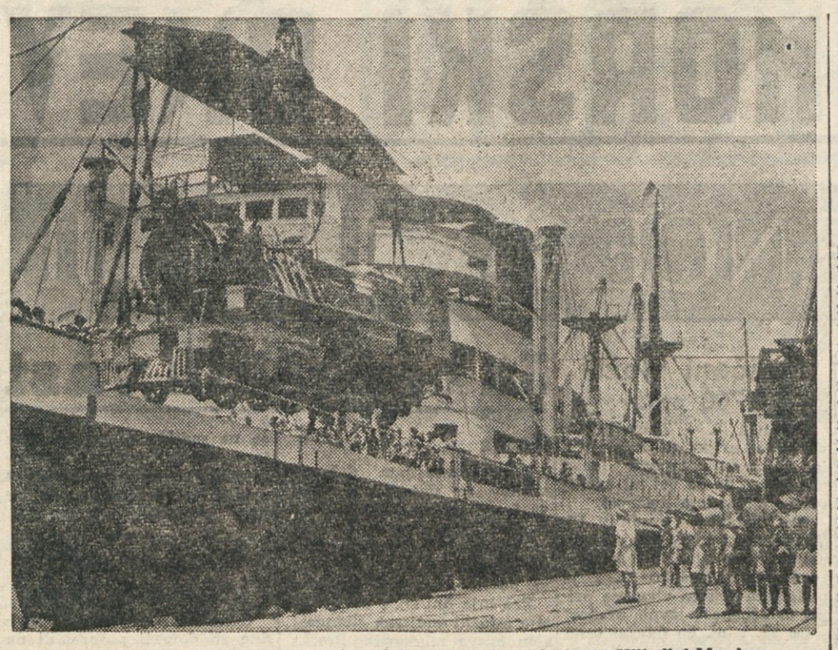

Britansko lokomotivo na nafto iztovarjajo v vzhodnoafriški luki Kilindini Mombasa.

PROFESOR TEDESCHI SE NE ŠALI...

„STRANKA NAREZKA"

Medtem ko se v italijanski poslanski zbornici in v senatu poslanci različnih struj prerekajo o novem volilnem zakonu, se vse italijanske stranke vestno pripravljajo na državnozborske volitve, ki bodo po vsej verjetnosti proti koncu maja ali v začetku junija. Vse večje in manjše stranke so že uredile široko mrežo svojih propagandistov, skladišča strank so že polna tisočev izvodov plakatov in letakov, propagandni uradi pripravljajo posebne značke za uspešno propagando; skratka, v pogon se je spravil ves aparat vsake stranke. Pred vsakimi volitvami se predstavijo volivcem majhne skupinice ali stranke, ki dejansko nimajo v političnem življenju države nobene veljave, uspe pa jim pobrati kak tisoč glasov. Skoro neopazno pa se je v Florenci ustanovila že pred nekaj meseci nova stranka, to je «Partito Nettista Italiano» ali kot so jo nekateri imenovali «stranka narezka».

Ustanovitelj te «stranke» je profesor Corrado Tedeschi, izdajatelj in urednik ugankarskega tednika «Nuova Enigmistica Tascabile» in drugih sličnih periodičnih publikacij. Ta ugankarski list, na kratko imenovan «NET» izhaja že več let. Tiskarna in uredništvo so postavljeni v posebnih paviljonih, kar je zelo poudarjeno v skoro vsaki številki lista. V vsaki številki lista najdemo tudi pogovor s čitatelji, kateremu se moramo večkrat smejati, zaradi idej in nasvetov, ki jih daje ravnatelj revije. V prejšnjih letih je ta revija napovedala nekaj nagradnih natečajev, ki so imeli za prvo nagrado tudi avtomobile, nakar so ji na tej poti sledile številne druge italijanske ugankarske revije. Smejati bi se morali, ko je revija v preteklih letih napovedovala nekake skupne izlete njenih bralcev, takozvanih «nettistov», v Afriko in druge dežele, kar se seveda ni zgodilo.

Lani pa sem se moral pošteno nasmejati in z menoj verjetno številni drugi čitatelji, ki so segli po tej reviji, ko sem čital, da misli prof. Tedeschi ustanoviti svojo politično stranko, ki se bo predstavila na bodočih političnih volitvah. To stranko je tudi ustanovil in ji dal skrivnostno ime «Partito Nettista Italiano», torej stranka «Nove žepne enigmistične revije». Programi niso bili ob ustanovitvi objavljeni, prišli pa so na dan pred kratkim. Vsakdo se lahko vpiše v to stranko, samo če izpolni uganko v listu «NET» in jo takoj pošlje na uredništvo tega lista. Program stranke za volitve pa je, čujte in strmite, sledeč:

Točka 1. Zabava, malo dela in visok zaslužek za vse. Stroji morajo nadomestiti človeka v delu. Karakteristika človeštva je bistroumnost in človek mora živeti izrabljajoč le svojo bistroumnost.

Točka 2. Za vsakogar brezplačno zdravniško oskrbo in vsako potrebno zdravilo (tudi dragocene specialitete).

Točka 3. Tri mesece zagotovljenih počitnic vsakemu državljanu.

Točka 4. 450 gramov narezka na osebo zagotovljenih vsak dan ljudstvu, poleg tega sadje, sladkarije in kavo (Je čas, da končamo s stiskanjem pasu).

Točka 5. Posvetiti je treba čimvečjo spodbudo vsem vrstam iger: umetnosti, literaturi, glasbi in plesu. Življenje je tako kratko in mi vemo tako malo o njegovem cilju in smotrih, da je najvažnejše opravilo v življenju le igra in zabava.

Točka 6. Tombole in loterije bodo brez prestanka zabavljale državljane Univerzalne države.

Točka 7. Varietejske in glumaške skupine bo Univerzalna republika počastila in poplačala. Skušajmo smejati se in ostati zdravi.

Točka 8. Odprava vseh vrst taks.

Točka 9. Referendumi, pri katerih bodo sodelovali vsi državljani bodo odločali o najvažnejših lokalnih in univerzalnih vprašanjih s katerimi so se dosedaj bavili parlamenti. Statistični stroji, elektronski možgani bodo urejevali v vseh uradih ves papirnati material. Vsi dosedanji državni uradniki bodo poslani v pokoj in v letovišče z dvojno plačo.

Točka 10. Solski urniki se bodo skrajšali na trideset ur na leto. Ugankarstvo NET, radio, televizija, kino in druge zabave bodo poučevali suvereno in «nettistično» ljudstvo.

Točka 11. Vse veroizpovedi bodo obdržane z največjimi častmi. Vsi duhovniki bodo dobili obilne plače, da se bodo izognili revščini.

To je torej enajst točk programa te nove stranke. Številni italijanski dnevniki so že z ironijo komentirali ta program in prav zaradi 450-dnevnih gramov narezka je bila imenovana nova stranka «stranka narezka». Tajnik «stranke», profesor Tedeschi je takoj izkoristil ta novi naslov in si izbral za volilni znak svoje stranke «telička» s parolami: «Volite telička, da ne bodo morali neki dan vaši sinovi jesti črnega kruha».

Če gledamo številke različnih publikacij tega založnika, urednika in tajnika stranke, vidimo da mu je precej ljudi odpisalo, se mu ponudilo za politično propagando, za pobiranje podpisov, za kandidiranje na poslanskih listah in za drugo slično delo.

Se nekaj sem pozabil: sedeži nove stranke se morajo postaviti po gostilnah, restavracijah in bifejih in povsod je treba naročiti narezke. Kot vidimo so ti ljudje pravi mesojedci. Napovedali so tudi začetek svoje volilne kampanije z velikim plesnim večerom v uredništvu revije v Florenci, kjer so razdelili kar 180 debelih narezkov. Profesor Corrado Tedeschi je napovedal, da bo kandidiral v volilnih okrožjih Florenca in Rim. Koliko glasov bo njegova stranka dobila z omenjenim programom v celi Italiji, ne vemo. Ne vemo niti ali se bo sploh mogla predstaviti; to bo odvisno od tega, če bo dobila dovolj podpisnikov liste.

Če kakšen čitatelj misli, da so vse gornje besede prazna šala, naj se sam prepriča, naj gre v navadno prodajalno časopisov in naj kupi tam list «Nuova enigmistica tascabile». Tam bo dobil v originalu program stranke in ostalo, tako da se bo pošteno nasmejal

M.

MED PRESTOLNICO LIZBONO IN RTOM ROCA SE RAZTEZA

PORTUGALSKA RIVIERA

Tisoč barv razveseljuje oko, tisoč ptičjih glasov vzradošča uho - Bogati brezdelneži in ljudske pijavke iz vseh delov sveta preganjajo tu dolgčas in zapravljajo nezasluženi denar - Tu je zbirališče skoro vseh pregnanih dinastij in njihovih brezposelnih članov

Večino Evrope še pestita sneg in mraz, tam doli pa cveto vrtnice, ki jih božajo prijetne južne sapice. Mlada Vesna je z vsem razkošjem obsula svet med Lizbono, portugalsko prestolnico, in rtom Roca ob Atlantskem oceanu. To je slovita portugalska Riviera.

Ponosno valovi tam mogočni Tejo, ki mu je ob rojstvu ime Tajo. Skozi dva kilometra široki rokav polzi Atlantiku v naročje. Prej pa se je še razširil v prostrano jezero. In ljudje so se naselili ob njegovih bregovih, postavili so si ljubka naselja, okrasili jih z južnim zelenjem in bogastvom cvetja ter jih medsebojno povezali z belimi in črnimi gladkimi cestami in tramvajskimi progami. Gričevnati desni breg reke Tejo je mnogo bolj živ, pisan in vabljiv od nasprotnega, ki je skoraj raven in mestoma celo močvirnat. Preden se jezero stisne v odtočni rokav, se z njegove severozahodne obale ogleduje v njem glavno mesto portugalske republike. Lizbona. Prav značilno obmorsko mesto z deloma amfiteatralnim položajem, v spodnjem modernem delu prekrižano s širokimi avenijami in obsežnimi trgi. Njegova prostrana luka je zrcalo važnosti položaja Lizbone kot izhodne točke za plovbo v Južno Ameriko in Zahodno Afriko ter za čezoceanski letalski promet. Tudi se čuti v njej kolonialni nadih, zakaj Portugalska je še danes gospodarica kolonialnih ozemelj, ki jo po velikosti presegajo trindvajsetkrat.

Za malo Portugalsko so njene bogate in donosne kolonije neizčrpni vir pomoči in naravni zbiralniki portugalskih izseljencev. Vendar je med enajstimi milijoni njenega kolonialnega prebivalstva komaj pol milijona Evropejcev in mešancev, kar navajajo v statistikah skupno. Zanimivo je namreč, da Portugalci ne poznajo razlik med belci in mešanci, ki jih imajo na vesti med vsemi plemeni. Vse to kolonialno bogastvo pa je zdaj le bolj formalno in teoretično last Portugalske dejansko je v vedno večji meri odvisno od angleškega kapitala, torej od Velike Britanije.

To pa Portugalcev ne moti, da bi ne bili orientirani bolj na francosko stran. Tudi svojo Riviero so si uredili nekako po vzorcu slovite francoske Sinje obale, Coote d'Azur. Na izbiro je tam hotelov, ki ne zaostajajo za najodličnejšimi v Evropi. Na razpolago je tudi igralnica kot v Monte Carlu. Dvorci se menjavajo z vilami in letnimi hišicami v dveh, treh strnjenih vrstah. Trtje se prepleta med palmami in cvetjem. Tisoč barv razveseljuje oko, tisoč ptičjih glasov vzradošča uho. Bogati brezdelneži in ljudske pijavke iz vseh delov sveta preganjajo dolgčas v onih prelestnih predelih južnega vrta. Vsak čas se lahko predajajo objemu toplih morskih valov medtem ko se ljudje drugod še stiskajo k peči. To so od narave oblagodarjeni in z ljudsko pridnostjo čudovito urejeni kraji Oéiras, Estoril, Cascaes in drugi. Svetovljanski svet in zdolgočaseni bogataši jih prav dobro poznajo. In še nekoga je pritegnila ta prekrasna pokrajina. Postala je zatočišče menda vseh pregnanih dinastij ali vsaj večine njihovih brezposelnih članov. Predvsem srčkani Estoril.

Malo dalje od zadnjih obmorskih kopališč se izza ovinka na samotnem grebenu nepričakovano pojavi slikovita utrdba. Vsa je v stolpih in balkonih. Vredna pojava bujne domišljije. To je Belem, štiri sto let stara trdnjava, ki je v onih časih varovala vhod v Tejo. Kasneje so v njej vzdihovali politični jetniki, zdaj pa kot pomorski in vojni muzej hrani modele starih ladij in njihovo opremo, starinsko orožje, zemljevide iz slavnih časov odkritij, dnevnike, rokopise in še mnogo dragocenih starin. Pa tudi novejši dobi je odmerjen primeren prostor. Novim rodovom je tam ohranjen hidroavion Caga Cutina, ki je prvi preletel Atlantik iz Afrike v Brazilijo.

Temelje tej zgradbi in bližnji cerkvi so položili leta 1500 v spomin na srečno izpeljano odkritje morske poti v Vzhodno Indijo, kar je leta 1497 izvršil sloviti portugalski morjeplovec Vasco da Gama. Prvotno krajevno ime Bairro de Restello so skrajšali v Betlehem oziroma Belem. Zdi se skoraj neverjetno, da je v tem raju preživel mnogo težkih let veliki portugalski pesnik Luiz de Camoens. V pesnitvi «Luziade» opeva Vasco da Gamovo vožnjo v Indijo. Onstran Belema se že skrivajo med bujnim subtropskim rastlinjem prve hiše prestolniške Lizbone. Portugalci ji pravijo Lišboa. Nad 700.000 ljudi živi med njenimi zidovi.

Nihče ki ga je pot zanesla v Lizbono, ne bo opustil izleta v nekako 40 km oddaljeno znamenito višinsko letovišče Cintro. Med vilami in cvetjem mimo velikanskega starinskega vodovoda, med oljkami in plutovci hiti moderna cesta proti severozahodu. Cintra leži sredi gozdov ob vznožju Pene, najvišjega vrha ob iztoku gorskega hrbta, ki se vleče vzporedno s Tejom. Že od daleč opozarjajo nase visoki in zajetni dimniki, znak starega nekdanjega kraljevskega dvorca. V mavrskem, gotskem in nekem fantastičnem slogu vpliva slikovito. Vredno si ga je ogledati. Nekatere dvorane s ptičjimi okraski so v resnici prav svojevrstne. Sala das Pegas, Dvorana srak n. pr. ima ves strop poslikan s samimi srakami. Vsaka sraka nosi v kljunu list z napisom «Por bem», kar naj bi pomenilo «nedolžno, brezpomembno». Smolo je namreč imel neki kralj, da ga je v tej dvorani zalotila žena, ko je ljubimkal z njeno dvorjanico. Da bi preprečil na dvorih tako priljubljeno prišepetavanje, je dal strop poslikati s srakami z opravičujočim napisom.

Renesančni vodnjak je izredna starina. In čudovito grajsko kopališče — Casa da Agua! Vse notranje stene so prekrite s svojevrstno krasno keramiko, belo z modrimi vzorci in slikami. To so ajuleiosi ažuleži, portugalska posebnost. Iz vseh sten brizga voda v široki bazen.

Uporaba ajuleiosa je značilnost portugalske arhitekture. To so majhne keramične ploščice bele barve z modrimi okraski. Od najstarejših časov do danes je belo podlaga, modro pa vzorec. Prvotni vzorci so bili v ultramarinu, kasnejši malo svetlejše prijetno modre barve. Spočetka so predstavljali okraski le geometrijske like na vsaki poedini ploščici, narisani pa tako, da so sestavljene ploščice risale spet nov geometrijski lik. Novejši ažuleži predstavljajo pokrajinske izreze, najmodernejši večinoma alegorične slike. Vse pa vedno edinole v modri barvi. Recept je menda tajna. Ažuleži so med Portugalci tako priljubljeni, da najbrž v vsej državi ni boljše hiše, ki bi ne imela vsaj manjšega okraska te vrste. Če že ni cela soba ali najmanj ena stena v hiši obložena s to keramiko, je okrašen z njo vsaj hišni vhod. Ponekod lepšajo ažuleži celo zunanje stavbene stene. Uporabljajo pa jih učinkovito tudi v reklamne svrhe.

Po Cintri se človek za gradom hitro razgleda med hoteli, penzioni in vilami, med bujnimi vrtovi in razsežnimi nasadi. Zvabi ga še na hrib nad letoviščem slikovita obsežna stavba. Široka, v ključih izpeljana cesta vodi navzgor. Avto je v nekaj minutah vrh Pene. Komur ni za naglico, ga tudi osliček ponese na vrh. Dalj časa bo pasel oči po podnožju.

Vrh robatih pečin se dviga poslopje čudnih oblik in slogov. Prekrasne so v njem rezbarije, prav tako sijajni so ajuleiosi. Za poznavalca užitek! To je Castelo dos Mouros, nekdaj samostan, kasneje kraljevski dvorec, zdaj tujskoprometna posebnost. Od vseh strani je viden. Ozira se na širno podnožje do lizbonskih odtenkov in daleč ven na odprti ocean. Tudi v tem dvorcu so bogate zbirke porcelana, stekla in starinskega pohištva. Vrtni nasadi se šibijo pod pezo razkošnega cvetja, opojno ozračje je malone omamljivo. V povsem divji naravi nedaleč od gradu stoji vrh slikovitih skal kip morjeplovca Vasca da Game. Ob levi nogi drži ščit, z desnico je naslonjen na sulico. V takem okolju vpliva veličastno. Obrnjen proti neskončnemu oceanu posluša večno pesem njegovih valov, ki se razbijajo spodaj ob rtiču Roca, kjer v mogočni trdnjavi biva predsednik portugalske republike. V pomladanskih mesecih je ocean tam doli kaj rad meglovit. Tedaj tulijo po morski gladini sirene in rogovi ter se oglašajo ladijski zvonci, da jih je slišati vrh Pene nad Cintro.

Portugalci morajo biti veliki ljubitelji ptic. Povsod naletiš na njihove slike in nazive. Iz Pene navzdol gre pot mimo Ptičjega ribnika in Labodjega jezera nazaj v Cintro. V največji vročini drvi potem avto čez polja, ožgana od sonca, in čez suhe ledine mimo skromnih vasic naravnost proti jugu na avtostrado ob Teju in po njej skozi razkošna letovišča Riviere nazaj v Lizbono.

Kdor ima srečo, da hiti po Rivieri prav v času, ko se večerno sonce potaplja za Lizbono, mu ostane doživetje nepozabno vse žive dni.

V. P.

P. Melecchi v dvorani „Casanova"

tihožitja in pokrajine v galeriji na Akvedotu

Slikarske razstave v dvorani «Casanova» v Ul. sv. Frančiška nas kaj rade presenečajo s svojo izjemnostjo. Povečini se zbirajo tu umetniki z moderno, skoro bi dejal z ekstremno tendenco. To kaže tudi razstava, ki jo je priredil v tem prostoru Pietro Melecchi iz Bologne. Avtor si je pridobil v Rimu, kjer stalno živi, tolik sloves, da je postal že stalen gost beneškega biennala. V Trstu ga poznamo že od leta 1946-47. Kakor pri vsakem izrazitejšem umetniku, tako iščejo kritiki tudi pri njem vplive znamenitejših slikarjev kot Francoza Bracqua in Italijanov Morandija in Cacoratija, o katerem smo pisali ob zadnji veliki razstavi italijanskih umetnikov na Akvedotu.

Melecchi ima vsekakor svoj način ali celo svoj lastni slog upodabljanja. Pokazal nam je pokrajine in tihožitja — od teh iz večine rože in predmete. Če opazujemo ta dela površno se verjetno zanje ne bomo ogreli. Rože imajo mnogokrat takšne zunanje oblike, da bi jih težko označili s pravim imenom. Melecchi ne sili na dan z ostro, močno barvo, uporablja navadno le temnejše enobarvne skoro brezizrazno dno, za upodobitev pokrajine ali tihožitja pa prevleče platno z umerjeno in lahno zgoščeno temno zeleno, vodeno rumenkasto rjavkasto, rožnato, zlasti pa s sivkasto barvo, nametano tu in tam z rdečkastimi in črnikastimi vložki.

Bolj tuje so pokrajine: ozadje tvorijo največ temni hribi, ki nekako pritiskajo na kockaste, vedno zaprte hišice. Nikjer ne vidimo sončnega žarka, zelenja, prikupne narave in lepe arhitekture hiš, namesto tega gledamo le turobne sence, geometrične oblike kot izumrlih bivališč. Povsod sama težka otožnost, preoblikovanje resnične stvarnosti, ki zadobiva naravnost skrivnosten in čaroben videz. Zavedamo se, da takšnih krajev ni nikjer na svetu ali pa, da so morda kdaj in nekje obstajali, vendar v neznanih deželah in dobah. Hiše slikarja Melecchija imajo na sebi malo človeškega in predstavljajo le skrivnostna telesa, raztresena v prostornino, to so stvari brez duše pod enoličnim nebom izraženim v neprozornem tonu.

Iz vseh teh slik ne diha nobena sugestivnost, ker so barve kljub harmoniji nekam neme, nezaznavne. Ta umetnost je sicer polna ritmike, vendar izgublja vsako zvezo z naravo. Tihožitja gledalca vseeno prevzamejo in zlasti predmeti se nam zaradi svoje večje resničnosti približujejo. Kljub temu so barve, kakor jih uporablja umetnik, zelo učinkovite in dajajo slikam neko posebnost, eleganco, plemenitost in nežnost. Tako zasledimo tudi pri avtorjevih rožah, ki so prej neke vrste arheološki fragmenti kot pa resnične rože, svežost in liričnost.

Galerija na Akvedotu je to pot vsa v cvetju, kot da bi hotela napovedati pomlad. Italijanski umetnik Alfio Graziani, doma iz okolice Mantove, ki se je posvetil največ slikanju rož in pokrajin, razstavlja tihožitja. Všeč so mu zlasti zasnove, v katere zajame skupine živordečih, rumenih, rožnato-belkastih rož, pomešanih z zelenimi vejicami, vijolicami; spretno izrablja ozadje, posode in police, kamor položi rože in posamezne odpadle liste.

Z njim tekmuje njegov rojak N. Savelli, ki je dal kompozicijam svojih «mrtvih narav» širšo podlago s tem, da je poleg rož uporabil še druge rekvizite kot odprto knjigo in podobno. Svoje vtise sočnih barv in razpoloženje je podal v modernejšem slogu.

Kot krajinarja sta se jima pridružila dva ruska slikarja — verjetno begunca — in sicer A. Džigurski in S. Kolesnikov. Od prvega prikazuje marina valovito morje v na pol sončni luči s sivkasto zelenimi toni. V ospredju in ob strani poživljajo sliko morske čeri in strmine ob obali. Slikar je vešče izkoristil učinke svetlobe. Isto velja glede zimske pokrajine. Kolesnikova, ki je dal snegu in drevju zaradi močnega sončnega odseva vijoličasto kopreno.

Motiv iz nekega mesteca v večerni luči je delo Pierette Bianco. Občutimo, kako se plazi sonce po zgornjih delih hiš na katerih je polno refleksov luči, na trgu in ulici pa se že mešajo barve, prehajajoče v mrak. Enako dovršeno je izdelal N. Colasini akt stoječe žene od zadaj; barva kože, celotna anatomija telesa, popolnost harmonije barv medlo-rumenega ogrinjala ter nekako brokatno rdeče zavese in sivkaste prevleke čez skrinjo povzdigujejo sliko.

Iz «stare šole» tržaškega impresionizma vidimo še dve sliki (verjetno iz kakšne zasebne zbirke in sedaj na prodaj) od Gina Parinija: ženski figuri v kratkih oblekah z vsemi učinki nasprotne luči. Dasi sta tehnično izdelani, po desetletjih prvenstva tega sloga spoznamo, da so časi njegove slave daleč za nami in da pričakujejo ljubitelji slik od umetnikov že mnogo več.

Ostala dela so več ali manj ostanki prejšnjih razstav in čakajo na odjemalce... Ti.

MOSKVA «POMAGA» ROMUNIJI

RAFINERIJE IZ PLOESTIJA premeščajo v Sovjetsko zvezo

Ko so pred nekaj meseci v Romuniji obsodili 23 tehnikov petrolejske industrije zaradi sabotaže, je bil to prvi javni znak obupnega stanja romunskega petrolejskega gospodarstva. Na podlagi izpovedi očividcev, ki so pobegnili iz Romunije, v zvezi z besedilom izvirnih pogodb, sklenjenih med Sovjetsko zvezo in Romunijo, se lahko zdaj točno rekonstruira položaj.

Leta 1945 so ustanovili prvo sovjetsko-romunsko delniško petrolejsko družbo «Sovrompetrol», ki je kontrolirala okoli 30 odst. petrolejskih naprav dežele. Ko je tri leta kasneje, v juniju 1948, nova romunska vlada odredila razlastitev vse imovine tujcev, so bile «Sosko-romunske družbe izrecno izvzete. Tako je Sovjetska zveza ostala uradno solastnica vrompetrol» in druge sovjetvelikega dela industrijske opreme in naravnih virov Romunije.

Danes so vsi romunski petrolejski vrelci in naprave last «Sovrompetrola», ki izvaža v Sovjetsko zvezo 95 odst. proizvodnje.

V trenutku ustanovitve družbe se je romunska vlada obvezala odstopiti 50 odst. dobička družbi, kmalu nato pa povišala v tajnem dodatku k pogodbi ta delež na 75 odst.. Družbi je na čelu sovjetski generalni ravnatelj.

S tajno pogodbo od 18. februarja 1948 je morala Romunija prevzeti nova bremena. Bukareštanska vlada se je obvezala povrniti «Sovrompetrolu» 1,507.075 ameriških dolarjev za predelavo petroleja v času od 1. januarja do 1. septembra 1947, kasneje pa še nadaljnji znesek za predelavo od 1. septembra do 31. decembra 1957. Razen tega je obljubila romunska vlada plačati Sovjetski zvezi 1.000.000 dolarjev dividend. Leta 1948 so podpisali tudi nadaljnji tajni dogovor, s katerim se je Romunija obvezala povečati delniški kapital navedene teoretične delniške družbe, s čimer se je njen delež prispevka v surovem petroleju stvarno povečal na 100 odst. in to z vzvratno veljavnostjo od 1. januarja 1948.

Težko je opisati nesrečne posledice teh «sporazumov» za Romunijo. Prevzeti je morala najtežja bremena, ne da bi imela od tega kake koristi. Sovjetska vlada seveda ni prevzela nobenih podobnih bremen, ampak je tudi pazila na to, da ni romunski državni erar imel od tega kakega dobička.

Produkcijski načrt «Sovrompetrola» predvideva za 1954 10 milijonov ton produkcije, sedanja letna romunska produkcija petroleja pa znaša okoli 6 milijonov ton. To pa še ni zadosti: ves petrolej odpremljajo v Sovjetsko zvezo, na potrebe Romunije se prav nič ne ozirajo. Sovjeti so zaplenili tudi romunske petrolejske ladje, s katerimi prevažajo zdaj petrolej v Sovjetsko zvezo.

Zadnja poročila iz Ploestija, kjer so največje naprave «Sovrompetrola», navajajo, da rafinerijske naprave na veliko razpremljajo in odvažajo v Sovjetsko zvezo. Iz gospodarskega stališča se zdi tako demontiranje gotovo nespametno, vendar kaže, da ima ta korak vojaško ozadje. Seveda bo s tem romunski podložnik silno obubožal. Odstranjevanje rafinerijskih naprav nadzira general Konstantin Kolganov, sovjetski vojaški ataše v Bukarešti, tehnično vodstvo pa ima Ivan Vašinski. Vse področje okoli Ploestija je obdano in izolirano po oddelkih rdeče armade.

Z «operacijo Ploesti» je sistematično sovjetsko uničevanje osnovnih gospodarskih virov Romunije vstopilo v obdobje, ki bo imelo usodne in nepopravljive posledice za romunski narod.

Anglija išče petrolej

Britanske družbe vodijo raziskave zaradi odkritja petrolejskih vrelcev, ki se širijo na vseh petih celinah ter v več kot 20 državah. Mnoge med temi deželami že pridobivajo petrolej, toda v osmih med njimi še niso odkrili nobenega vrelca. — Kakor poroča petrolejski obveščevalni urad v Londonu, so področja, ki največ obljubljajo, Kanada Venezuela ter osrednje-vzhodna področja Azije. V Evropi se vodijo raziskave zlasti v Nemčiji in na Nizozemskem, v Afriki pa v njenem severnem, vzhodnem in zahodnem delu. — Britanske družbe vodijo raziskave tudi v Oceaniji, med njimi so tudi podvodna vrtanja ob obali britanskega Bornea ter globoka vrtanja na otoku Papua, kjer so dovršili zračno raziskavo na področju 36.000 kvadratnih kilometrov.

Maung Ki Tin iz Burme (levo) je najmlajši slušatelj na visoki šoli za poinliško letalstvo v Hambleu, Hampshire, v Angliji, kjer se visokošolci učijo tri leta radijsko tehniko, pomorske in letalske vede.

TRST, petek 3. aprila 1953

VREME Vremenska napoved za danes: napovedujejo še vedno pretežno jasno vreme s krajevnimi pooblačitvami, emperatura brez bistvenih sprememb. Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je bila 18.7 stopinje; najnižja 12.1 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO Opozarjamo vas na sledeče oddaje: **Jug. cone Trsta:** 11.00: Gaetano Donizetti: «La Favorita»; 18.30: Češke in moravske narodne pesmi. — **Trst II.:** 19.10: Haydn: Koncert v D-duru za čelo; 20.30: Tržaški kulturni razgledi. — **Trst I.:** 11.00: Schubert: Kvartet v C-duru op. 163.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

SEJA GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

DEMOKRISTJANSKA VEČINA odobrila izvajanje zakona štev. 703

Po tem zakonu bodo morali potrošniki posredno plačati trošarinski davek na proizvode proste cone, radijske aparate, gramofonske plošče itd. Trošarina za vino se bo dvignila za 3 lire pri litru

GORICA, 2. — Sinočnja seja občinskega sveta, ki se je pričela ob 18.15, je bila nepredvideno zelo dolga in so se občinski svetovalci razšli šele ob 22.20. Na dnevnem redu je bila samo 5. točka dnevnega reda izrednega zasedanja, ki se je nanašala na občinske takse in davke. Povzročila pa je ne samo dolgo poročilo podžupana dr. Poterzia, temveč tudi živahno diskusijo in preveč dolgovezne odgovore.

Podžupan je ustno obrazložil potrebo izvajanja tudi v goriški občini zakona od 2. julija 1952 štev. 703, s katerim se predvideva občinski potrošni davek. Če je občina tako dolgo odlašala s predlogom za izvajanje novega zakona, je po besedah podžupana bil glavni vzrok posebna situacija, v kateri je goriška občina. V glavnem je bilo potrebno odobriti pet sklepov za določitev občinskega davka, o katerih je na dolgo razpravljal že sam občinski odbor. Kot prvi sklep je bila splošna postavka potrošnega davka za leto 1953, katerega je dal kasneje na glasovanje in je bil zaradi demokristjanske večine tudi sprejet.

V prvi skupini, v katero spadajo produkti proste cone, se je spremenilo le toliko, da bo občina predpisala sedaj davek tudi na likerje, radio (samo na del iz lesa), gramofonske plošče in bombe za plin. Novost je predvsem davek za drugo skupino produktov razen vina, za katerega bo znašala trošarina 15 lir na liter in ne več 12 lir. Toda davek se ne bo pobiral za vsak predmet posebej, temveč bo uvedena naročnina za vse blago, ki bo v dneh, ko bo zakon stopil v veljavo, v trgovinah ali obratih. Ta zakon je bil že sprejet v drugih mestih.

Izjave podžupana o novem davčnem sistemu, ki bo težil goriške trgovce, katerih situacija ni zavidljiva, bo poslabšal tudi kupno moč, ker je vsekakor treba računati, da se bodo cene obdavčenih predmetov dvignile.

Iz vsega tega je razumljiva dolga diskusija, ki je sledila poročilu, v katerem so seveda branitelji vladne politike na vse načine hoteli pokazati upravičenost izvajanja zakona, ki ni obvezen, češ, da je treba za protivrednost, ki jo država nudi Gorici z dvema milijardama, doprinesti vsaj malo dobre volje. Novi davčni sistem naj bi prinesel po besedah župana nekaj milijonov lir dohodka, kar vsekakor ni velika stvar, računajoč na izgube, ki jih bo imela goriška trgovina.

K diskusiji se je prijavilo mnogo svetovalcev. Prestavnik social-demokratov prof. Zuccoli je izjavil, da bodo nove davčne obveznosti poslabšale gospodarstvo v mestu, ker bodo z njimi prizadeti predvsem obrtniki in prebivalci, ki so navezani na nakup v samem mestu. Končno je predlagal, da je potrebno najprej dobro pregledati ekonomsko situacijo mesta in šele potem po uvidevnosti izvajati novi zakon.

Za njim je spregovoril odv. Birsa, ki je nastopil proti izvajanju novega zakona in je med ostalim omenil potrebo po navezavi stikov z Jugoslavijo, kar je seveda pripravilo do smeha šovinista odv. Pedronija, za katerega sta našla takoj primerne besede občinski svetovalec Pavlin in Birsa.

Dr. Verbi je jasno podkrepil zahtevo upravnega odbora, češ da je zaradi deficita v proračunu nujno potrebno povišati in obdavčiti določene predmete ter pripomoči, da se izvedejo javna dela, ki si jih drugače ni bilo mogoče niti zamisliti.

Končno so z večino glasov proti 5 izglasovali zaporedno pet postavk, in sicer najprej zakon od 2. julija 1952 itd.

Ker je bilo že pozno, so odložili drugi del točke 5 o občinskih taksah in davkih na sejo po praznikih.

DEŽURNA LEKARNA

GORICA, 2. — Danes posluje ves dan in vso noč lekarna Venuti v Ul. Rabatta št. 18 - tel. 21-24.

Meščani vložili 5.700 prijav

GORICA, 2. — Zbiranje Vanonijevih prijav se je zaključilo. Po prvem računu lahko sklepamo, da so vsi ali skoraj vsi izvršili svojo dolžnost.

Na davčnem uradu v Ul. Vittorio Veneto so sprejeli 4600 prijav oseb in 1100 prijav tvrdk. Do 15. aprila t. l. je podaljšan rok za vlaganje prijav uslužbencev javnih uradov.

Do 22. t. m. bo davčni urad poslal vse prijave na davčni oddelek v Trst, pod katerega spada tudi Gorica. Od tam pa bodo vse prijave odposlali na finančno ministrstvo.

Prefektova odredba ob motociklistni dirki

GORICA, 2. — Goriški prefekt odreja za petek 3. in soboto 4. aprila naslednje:

V petek 3. aprila od 12. ure pa do prihoda zadnjega dirkača je prepovedan promet vozil in avtomobilov v obeh smereh na tisti cesti, kjer bo dirka, in sicer na državni cesti št. 14 od soškega mosta v Pierisu do mosta v Tržiču; v soboto 4. aprila od 6.30 zjutraj do prihoda zadnjega dirkača je prepovedan promet vozil in avtomobilov v obeh smereh na državni cesti št. 14 (s prihodom iz Tržiča), ki pelje na državno cesto št. 55 v Medeazzi, od bloka št. 2 po cesti v Dolu, Tržaški cesti, Ul. Duca d'Aosta, Ul. Manzano, Ul. Aquileia na državno cesto št. 56.

Vojaka z lambreto trčila ob zapornice na bloku pri Rdeči hiši

GORICA, 2. — Če bi ju ne ustavila pregrada na bloku pri Rdeči hiši, bi se dva vojaka 114 polka Mantova kmalu znašla na jugoslovanski strani. Vojaka 32-letni Viljem Marmile in 20-letni Rihard Barone sta namreč vzela lambreto na posodo in sta z vso brzino drvela po goriških ulicah. Ko sta se vozila po Ul. Alviano sta zavila proti bloku in nista opazila, kje je meja. Ko sta se po zaletu v pregrado nenadoma znašla na tleh, sta se šele zavedla, kje sta. Marmile, ki je krmaril lambreto, je še pravočasno opazil pregrado ter znižal glavo, medtem ko je njegov sopotnik trčil z vso silo ob zapornico. Na pomoč so nekaj pozneje privozili bolničarji Zelenega križa, ki so ponesrečenega Baroneja odpeljali najprej v mestno bolnico, nato pa v vojaško ambulanto, kjer se bo zdravil nekaj dni.

Iz beneških vasi

Rezija

Z približevanjem državnih volitev so se pričele oblasti vsaj z besedami zanimati za gorske kraje. Tako je prišlo znova na dnevni red vprašanje živinoreje in s tem nabava novih krav za naše hleve.

Prejšnje dni so v občini Rezija izročili enajstim živinorejcem krave mlekarice. Preskrbela jih je videmska Trgovinska zbornica, ki jih je nakupila z denarjem, ki so ga dali na razpolago z zakonom za dvig živinoreje gorskih krajev.

Krave so rjave alpske pasme. Kupljene so bile na kredit. Plačali ga bodo v petih letih brez obresti. Zavarovane so proti nezgodam in boleznim. Njihova mlečnost znaša 8 litrov na dan. Decembra pa so izročili osem takih krav. Vsega skupa je v rezijski občini sedaj okoli 20 goved alpske pasme.

Sedaj bi radi še plemenskega bika enake pasme. Predstavniki pokrajinskega poljedelskega nadzorništva so organizirali sestanke lastnikov vaških bikov, da bi jih prepričali, da bi gojili samo bike alpske pasme. Upajo, da bodo to lahko čimprej storili. V nasprotnem primeru pa se bodo morali posluževati umetnega oplojevanja.

Podbonesec

Tudi pri nas so se v zvezi z bližnjimi volitvami pričeli brigati za skoraj pozabljeno vprašanje vodovoda v nekem zaselku. O njem so veliko govorili pred vsakimi volitvami. Ne vemo, če bo tudi sedaj ostalo samo pri besedah, vsekakor pa so se ljudje zelo naveličali obljub in hočejo, da se zgradi vodovod v zaselku.

Fojda

Na zadnji seji pokrajinskega upravnega odbora so odobrili sklep tukajšnje občine, da pokrijejo kanal «Loge».

Platišče

Guido Chicco iz Platišča je pred mesecem dni s puško krožil po okoliških gozdovih in iskal divjačino. Pri tem poslu sta ga zasačila dva lovska čuvaja. Achille Belleri, eden izmed lovskih čuvajev, je hotel divjemu lovcu, ki ni imel dovoljenja za nošnjo orožja, puško zapleniti. Chicco se je temu s silo uprl in iztrgal orožje iz paznikovih rok. Divji lovec Chicco je bil nato prijavljen sodnim oblastem, vendar se na sodišču ni pojavil, ker je v Franciji na delu. V odsotnosti so ga obsodili na 4 mesece in 20 dni zapora ter 7.000 lir globe.

Pokopali so Delchina žrtev prometne nesreče

GORICA, 2. — Danes popoldne so domači pospremili na zadnji poti 32-letnega geometra Jurija Delchina, ki se je ponesrečil pretekli ponedeljek. Kot smo že javili, se je v torek zdravstveno stanje ponesrečenca znatno zboljšalo in bilo je skoraj pričakovati, da mu bo šlo na boljše. Včeraj popoldne pa so nastale komplikacije in mladenič je kljub stalni pomoči zdravnikov proti večeru podlegel hudim poškodbam.

Zamenjava starih bankovcev

GORICA, 2. — Goriška prefektura sporoča, da je finančno ministrstvo določilo, da 14. aprila t. l. zapade rok za zamenjavo starih bankovcev 50 in 100 lir ter AM-lir katerekoli vrednosti.

Po preteku tega roka bo ta denar brez vsake veljave.

Prvoaprilske potegavščine

GORICA, 2. — Tudi letošnji prvi april je prinesel smeh in razpoloženje v marsikako goriško družino. Otroci, predvsem šolarji so si privoščili predvsem tiste, ki poznajo šalo. Najbolj pa se je posrečilo potegniti za nos goriške gospodinje, ki so po obvestilu, da delijo na sedežu proste cone velikonočne pirhe za majhen denar, hitele k svojim trgovcem, kjer so šele spoznale prvoaprilsko potegavščino.

KINO

Ker so danes kinematografi zaprti, velja spodnji spored za jutrišnje predstave.

VERDI, 17: Jutri: «Kitajski talisman», R. Reagan.

VITTORIA. 17: «Preostala zastava», C. Wilde in K. Malden.

CENTRALE. 17: «Upor v Haiti», D. Robertson in A. Francis.

MODERNO. 17: «Dr. Jekyll», M. Soffici in J. Cibrian.

ŠPORTNI DNEVNIK

Negotovost pred dvobojem s Furlani

Triestina mora zmagati, če hoče iz nevarne cone - Trener Perazzolo razpolaga z vsemi igralci prvega moštva

V nedeljo bo na tržaškem stadionu derby tekma Triestina - Udinese. Medtem ko tržaška športna publika nestrpno pričakuje ta dvoboj in ko najavljajo iz Vidma cele kolone avtobusov z gorečimi navijači videmskega moštva, se obe moštvi resno pripravljata na tekmo, ki bo v veliki meri odločala o nadaljnji usodi tako Udinese, kot še posebno Triestine. Če namreč Triestina izgubi dvoboj s Furlani, jo lahko marsikatero moštvo dohiti in s tem zdrkne še bolj proti repu tabele, kar pomeni še bliže pragu B lige. Tudi neodločen rezultat bi bil za domače premalo, kajti s 25 točkami, ki bi jih Triestina v takem primeru imela, bi še vedno plavala v negotovih vodah. Z zmago pa bi Tržačani dosegli Furlane, ki imajo sedaj 26 točk in bi s tem vsaj eno nogo potegnili iz «groba». Skoraj isto velja za Udinese, čeprav so trenutno za dve točki na boljšem.

Obe moštvi se te grobe realnosti zavedata, zato bosta skušali v nedeljo dati vse od sebe. Furlani najavljajo svojo najboljšo postavo z močnim Tubarom na mestu srednjega krilca, ki je bil preteklo nedeljo v tekmi proti Milanu izključen, pa mu je Legino sodišče prihranilo (na nesrečo Triestine) kazen v obliki prepovedi enkratnega igranja.

Trener Triestine pa razpolaga z vsemi igralci prvega moštva z vratarjem Nuciarijem vred, ki si je že opomogel od lažje poškodbe. V obrambo bo verjetno po daljši odsotnosti vskočil na mesto Valentija, ki potrebuje počitek, Zorzin. V krilski vrsti je negotova le zasedba na levi strani, za katero sta na razpolago Invernizzi in Giannini. Največ gneče je v napadu, kajti zanj ima Perazzolo na razpolago naslednje igralce: Boscolo, Soerensen, La Rosa, Curti, Dorigo, De Vito, Ispiro. Glede na zadnje igre smo mnenja, da bi Ispira ne kazalo vključiti v napad in prav tako ne Doriga. Srednjega napadalca naj bi igral La Rosa, zvezi Curti in Soerensen, krili pa Boscolo in De Vito.

Izkušnja v tekmi z Interjem je pokazala, da je treba proti «verižni obrambi» igrati na dolge pasove in streljati iz vseh pozicij tudi iz večje daljave. Če bo tudi Udinese poskušala čuvati svoje svetišče z «verižno» obrambo, potem naj bo to pravilo za napadalce Triestine zapoved!

K. J.

Sportno društvo «Primorje» sporoča, da nedeljska tekma odpade in da bo namesto nje ob 10. uri trening na stadionu «Prvi maj».

Partizan zmagal v Koblenzu

KOBLENZ, 2. — Nogometno moštvo «Partizana» je premagalo na gostovanju po Zahodni Nemčiji v Koblenzu drugoplasirani klub jugozahodne nemške lige «Neudorf» z 1:0 (0:0). Gol je dal v 10. minuti drugega polčasa Valok iz voleja. Tekmi je prisostvovalo 12.000 gledalcev. V nedeljo igra «Partizan» v Anversu.

Jugoslavija v polfinalu mladinskega turnirja v Bruslju

BRUSELJ, 2. — Današnja nogometna tekma med mladinskima reprezentancama Jugoslavije in Francije se je tudi v drugem podaljšku končala neodločeno 1:1. Jugoslovanska reprezentanca se je z žrebom plasirala v polfinale mednarodnega mladinskega turnirja, kjer se bo srečala z reprezentanco Španije.

BEOGRAD, 2. — Nogometaši Vardarja iz Skoplja so danes odpotovali v Sirijo in Libanon, kjer bodo odigrali tri tekme.

PARIZ, 2. — Profesionalna zveza rokoborbe prostega sloga («catch as catch can») je izdala licenco profesionalnega rokoborca bivšemu francoskemu bolksarskemu prvaku Laurentu Dauthuilleu, ki bo prvič nastopil v rokoborbi 10. aprila v Toulousu.

Včeraj počitek na motociklistični dirki po Italiji

Današnja etapa bo vodila iz Ricciona v Tržič

V dveh dolgih etapah so včeraj udeleženci motociklistične dirke okoli Italije počivali. Skrajni čas je bil, kajti dolga pot z brzino, ki je včasih presegla 150 in več km na uro, je utrudila vse. Vsi tekmovalci so včeraj dopoldne prespali ali pa so v svojih sobah počivali. Malokdo je vstal in odšel na sprehod. Popoldne pa so se tekmovalci pokazali na cestah in jasno je, da so jih domačini, tega športa obkrožili in jih nadlegovali s prošnjami za podpise.

Današnja etapa, dolga 457 km, bo tekmovalce pripeljala iz Ricciona naravnost v Tržič, odkoder bodo tekmovalci prevozili v Trst in se nastanili po hotelih. Vožnja iz Tržiča do Trsta bo turistična, kajti cilj bo v Tržiču in tu se bo tekma tudi končala.

Bo danes kakšno presenečenje? Težko bi bilo odgovoriti na to vprašanje, čeprav je pametno čakovati, da bo Lattanzi, ki je zaradi okvare verige izgubil prvo mesto, prešel v oster napad z namenom, da se vsaj približa Spezialiju, ki si je s svojo redno vožnjo priboril relevi trak voditelja na lestvici. Med Spezialijem in tretjeplasiranim Lattanzijem je samo majhna časovna razlika in to 11'15", kar brez dvoma predstavlja, posebno za drznega dirkača kot je Lattanzi, lahko dosegljiv cilj.

Lattanzi je včeraj pripovedoval vsakomur o nezgodi, ki mu je preprečila ponoven uspeh. Med potjo je moč izgubil verigo in kljub dolgotrajnemu iskanju je ni našel. K sreči je po cesti privozil drug motociklist, ki je bil namenjen v Pescaro in ta se ga je usmilil ter mu prepustil svojo verigo, s katero je Lattanzi nadaljeval vožnjo z blazno hitrostjo in na cilju le malo zaostal za zmagovalcem.

Danes torej bo 208 dirkačev ponovno zasedlo svoja vozila in se borilo s časom vse do Tržiča. Kdo bo zmagovalec etape in kdo bo prvi na lestvici? Odgovor nam bo dala današnja etapa, ki bo šla skozi Cesene, Forlija, Faenze, Imole, Ferrare, Padove, Mestre in se bo končala nekako med 15. in 16.30 v Tržiču.

GORIŠKI ŠPORT

Srednješolci-Akademiki 4:0

Uspeh treniranih srednješolcev bi lahko bil še večji, da ni branil svetišča „trebušnikov" razigrani Korošec

SREDNJEŠOLCI: Gabrijelčič; Hmeljak, Jarc; Jelen, Nanut, Češčut; Bavcon II, Del Bene, Bavcon I, Lovrečič.

AKADEMIKI: Korošec; Lakovič, Zavadlav; Korsič, Eržen, Winkler; Valtrič, Mrakič, Sfiligoj, Bratina.

Sodnik: Kovačič.

Že pred začetkom tekme smo pričakovali zmago srednješolcev. Po pravici povedano, mislili smo, da bo še večja, ker smo videli popolnoma sestavljeno in trenirano srednješolsko ekipo, dočim so morali akademiki v zadnjem trenutku skrpucati svoje moštvo in postaviti na igrišče ne samo prisotne rezerve, ampak tudi «rezervne rezerve». Kljub temu jih je bilo samo deset. Zato so tudi srednješolci igrali z desetimi možmi. Nič ni bilo naklonjeno akademikom še veter jim je v prvem polčasu pihal proti, v drugem pa ko bi moral biti ugoden zanje, je miroval. Srednješolsko ekipo bi lahko v celoti pohvalili. Vendar se dvigajo med drugimi odlični Bavcon I, ki je šele po petnajstih minutah našel svoj pravi način igre, Jelen, ki se je ta dan pokazal v novi luči, čeprav je nekajkrat igral precej grobo in Hmeljak, ki je bil vedno prisoten tam kjer je bila žoga, kljub temu, da je bilo njegovo mesto v obrambi. Pri akademikih je bil dober vratar Korošec, ki je ubranil celo vrsto strelov, čeprav je moral pustiti kar štiri žoge v svojo mrežo. Omembe vreden je tudi Sfiligoj, ki je znal nekajkrat uspešno povesti akademski napad do Gabrijelčičevih vrat. Akademiki so napravili to napako, da so se postavili v drugem polčasu skoro vsi v obrambo, dočim bi bili morali iti skoro vsi v napad in bi na tak način brez dvoma zabili kak gol. Posledica njihovega prehoda v obrambo je bila ta, da so se skoro vsi srednješolci vrgli v napad in dali še dva gola. Veliki del krivde poraza pa odpade na dejstvo, da niso imeli akademiki nobenega treninga. Nekateri so igrali nogomet zadnjič lani ob slične tekmi; srednješolci pa so dobro trenirani in nekateri izmed njih igrajo celo v prvenstvenih moštvih.

V prvih minutah igre so igralci preizkušali nasprotnikove moči, zato je bila igra mirna in brez posebnega užitka za gledalce. V peti minuti je nastal med srednješolskimi branilci nesporazum; to je izkoristil Sfiligoj, ki je moč streljal v vrata; streljal pa je previsoko in žoga je zadela ob zgornjo prečko. Še nekaj minut smo gledali tako brezbrižno igro; tedaj pa so srednješolci zbudili in prešli odločno v napad. V 10 minuti je dobil Lovrečič prost prehod do Koroščevih vrat, ki pa tudi izkoristil in zabil prvi gol. Dve minuti pozneje je Bavcon streljal, a Korošec je žogo ubranil. Kronika prvega polčasa beleži nato samo napade srednješolcev. V 17. zabije Bavcon I. drugi gol. Vratar Korošec se mora odslej posebno truditi, da ubrani svoja vrata pred stalno nevarnostjo. La dvakrat uspe akademikom, da prelomijo obroč, a vse to ne pomaga nič. Obleganje Koroščevih vrat se nadaljuje.

V drugem polčasu izvedejo srednješolci takoj dve lepi akcije, ki ne rodita uspeha. Šele tretjič jim je sreča mila. Stoji v 4': Bavcon I. dobi žogo, prve igra Zavadlava in Eržena ter sigurno strelja: gol! Akademiki se po tej plohi golov zbudijo, vendar se začne kazati utrujenost in pomanjkanje treninga. Postavijo se vsi v obrambo, kljub temu bi lahko srednješolci zabili gole še v 16', 19' in 23', če ne bi nastopil sodnik in prekinil igre. Akademiki pa se vsaj manjša. Akademiki pa se vsaj raj dotaknejo uspeha v 21' in v 24' A ves trud «trebušnikov» je zaman; «mlečnozobci» niso še zadovoljni in njihov pritisk se še poveča v zadnjih minutah igre. Korošec ujame vse krat žogo, a v 30' zabije z razdalje dveh metrov v kot Bavcon II. Tik zatem zaključi tekmo.

Po tej tekmi je bilanca tekem med trebušniki in mlečnozobci naslednja: 2 zmagi za zadnje in dve neodločeni tekmi.

ZADNJA POROČILA

MAYER IN BIDAULT ODPOTOVALA IZ ZDA

Težave francoske vlade zaradi finančnih obveznosti

Izjave ministrskega predsednika Mayerja na tiskovni konferenci - Parlament se bo prihodnje dni sestal in verjetno izglasoval vrsto nepriljubljenih ukrepov

NEW YORK, 2. — Francoski ministrski predsednik Rene Mayer in zunanji minister Georges Bidault sta se danes vkrcala na prekooceanski parnik «Ile de France», s katerim se bosta odpeljala v domovino.

Pred odhodom je imel Mayer na krovu parnika tiskovno konferenco, na kateri je dejal, da je «prišel v ZDA z namenom, da vzpostavi stike z novo ameriško upravo, da pročučijo možnosti ameriške pomoči Indokini in da pojasnijo francosko stališče o Evropi. Prisrčen sprejem me je je zelo prizadel. Govoril sem zelo sproščeno in upam, da bodo francosko-ameriški razgovori plodni». Na vprašanje o Koreji je Mayer odgovoril, da ga ni začudil zadnji korak kitajske vlade za vzpostavitev pogajanj in da je prav predvidevanje o možnosti premirja na Koreji, povezal z vprašanjem Indokine s korejskim v skupnih francosko - ameriških izjavah, ki so bile objavljene ob zaključku razgovorov v Washingtonu. V Aziji sta mir in vojna nedeljiva», je zaključil predsednik Mayer.

Predsednik Mayer in zunanji minister Bidault se bosta vrnila v Pariz še pred prihodnjim torkom. Iz dobro obveščenih krogov se izve, da bo Mayer verjetno izkoristil svoje povratno pomorsko potovanje za podrobno izdelavo finančnega in gospodarskega načrta. Predsednik bo verjetno prihodnji teden sklical izredno sejo narodne skupščine.

Odsotnost velikega dela ministrov, parlamentarne počitnice in bližnje občinske volitve so napovedale, da se pred majem ne bo nič zgodilo. Med Mayerjevim bivanjem v ZDA pa so se težave stalno večale, tako da dvomijo, da bo država lahko do 31. maja vrnila francoski banki 130 milijard, ki jih je izplačala v dveh obrokih. Parlament se bo verjetno v prihodnjih dneh sestal in izglasoval širok program reform, v katerega nameravajo vključiti vrsto nepriljubljenih ukrepov. Vlada bi s tem zastavila svoj obstoj v upanju, da bodo na predvečer volitev poslanci preprečili vladno krizo. Težko rešljivo pa je vprašanje, pred katerim so poslanci, ker so prisiljeni izbirati med lahko politiko, ki kaže uspehe pri volitvah in ki ji je usojena kratka življenjska doba, in politiko, ki ni naklonjena volivcem, ki pa lahko prepreči hujše posledice.

Danes se je vrnil iz ZDA stalni francoski predstavnik v atlantskem svetu veleposlanik Alphand. Dejal je, da ne more reči, ako bodo do 23. aprila uspeli zbližati vojaške nujnosti z gospodarskimi med raznimi državami, zlasti še ker ni z ameriške strani pričakovati nobenih točnosti o višini gospodarske pomoči.

Francoski finančni minister Bourges Maunoury se bo jutri nemudoma vrnil v Francijo zaradi skrajno slabega francoskega finančnega položaja.

General Peko Dapčević odpotoval iz Pariza v Beograd

PARIZ, 2. — Z nocojšnjim Orient-Expressom je odpotoval iz Pariza v Beograd načelnik glavnega štaba JLA generalpolkovnik Peko Dapčević, ki se je z jugoslovansko vojaško delegacijo mudil na obisku v ZDA. Na železniški postaji v Parizu so jugoslovansko vojaško delegacijo pozdravili jugoslovanski veleposlanik Srdjan Prica s člani veleposlaništva ter številni visoki oficirji francoske armade. Sinoči so člani jugoslovanske delegacije bili gostje generala Blanca v pariški Operi.

Trumanov program za narodno obrambo pregledujejo

WASHINGTON, 2. — V pismu, ki ga je predsednik Eisenhower poslal predsedniku senatne komisije za oborožene sile Levrettu Saltonstallu, izjavlja, da program za narodno obrambo, ki ga je izdelala Trumanova vlada, trenutno proučuje svet za državno varnost in skupina civilnih svetovalcev, ki bodo morali ugotoviti, ako program sloni na trdnih temeljih in če je treba povečati obrambno moč.

Egipt zahteva uradno angleško izjavo

Z njo naj bi Britanija priznala načelo popolne izpraznitve egiptovskega ozemlja - Sellwyn Lloyd poročal v spodnji zbornici o kairskih razgovorih s predsednikom M. Nagibom

KAIRO, 2. — Jutranji listi pišejo, da so iz «odgovornih krogov» izvedeli, da Egipt predlaga kot pogoj za pričetek pogajanj z Veliko Britanijo o Sueškem prekopu objavo uradne britanske izjave, ki naj bi priznala načelo popolne izpraznitve egiptovskega ozemlja.

V spodnji zbornici pa je minister brez listnice Selwyn Lloyd o razgovorih z generalom Nagibom v Kairu dejal: «Pri generalu Nagibu sem vztrajal na nujnosti, naj vsaka sudanska politična stranka nudi dokaze zmernosti v prihodnji volilni dobi. Po drugi strani mi je zagotovil, da egiptovska vlada nima namena posredovati v sudanskih volitvah. Eden izmed namenov mojih razgovorov z generalom Nagibom je bil zmanjšati napetost egiptovske propagande v Sudanu. Čeprav sem bil v svojih izjavah skrajno previden, sem voditelju egiptovske vlade jasno dopovedal, da bi vsaka bučna propaganda in vsak poseg v sudanske volitve privedel do spora med našima državama». Lloyd je nato dejal, da sta zadadi krivde vlade saudske Arabije dva sporazuma o «status quo», ki sta bila med obema državama sklenjena leta 1951-52 brezpredmetna.

Nove Aragonove izjave o Picassojevi sliki

PARIZ, 2. — Ravnatelj komunističnega tednika «Les lettres francaises» Aragon je z nekim člankom ponovno načel vprašanje Stalinove slike, ki jo je napravil Pablo Picasso. «Jasno je, piše Aragon, da sedanja diskusija presega zadevo s Picassojevo sliko in na splošno tudi Picassojevo slikanje. Diskusija se mora lotiti jedra vprašanja, ki se nanaša na vse umetnike, med katere spadajo tudi slikarji, ki se morajo popolnoma postaviti na stališče delavskega razreda, ako hočejo sodelovati v njegovi veliki borbi za demokratske svoboščine, narodno neodvisnost, mir in socializem».

Kitajske čete prekoračile pakistansko mejo

KARAKI, 2. — Pakistanski zunanji minister Zafrullah Kan je odgovoril na vprašanje v parlamentu, da so kitajske čete prestopile v južnem Kašmiru pakistansko mejo. Mejo so prekršile na mestu, kjer se stika meja med Rusijo, Kitajsko, Afganistanom in Pakistanom. Ni dal točnih izjav o prekršku, pač pa je dejal, da so že podvzeli potrebne ukrepe.

BUENOS AIRES, 2. — V zvezi z napovedanimi ukrepi za preprečitev prodaje mesa na črni borzi, je argentinska vlada danes odredila, da morajo zapreti večino klavnic in tovarn za izdelovanje mesnih konzerv z Buenos Airesu. Ukrep ni prizadel samo 10 klavnic in tovarn, nad katerimi izvajajo strogo nadzorstvo.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI št. 6 III. nad. — Telefon številka 93-808 in 94-638. — Poštni predal 502. — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 20 — Telefonska številka 73-38 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15 - 18 — Tel. 73-38 — Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca trgovski 60, finančno upravni 100, osmrtnice 90 lir — Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 25.- din. — Tiska Tiskarski zavod ZTT — Podružn. Gorica Ul. S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — Rokopisi se ne vračajo.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. Fed. ljud. repub. Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun za STO ZVU Založništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana Trg revolucije 19 tel. 20-009 tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 606 - T. - 892 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst.

SKLEPI POKRAJINSKEGA UPRAVNEGA ODBORA

Nakup zemljišča za popravilo Ul. Torriani

GORICA, 2. — Na svoji zadnji seji, ki je bila pred dnevi na sedežu prefekture, je pokrajinski upravni odbor pod predsedstvom podprefekta De Pasqualeja sprejel naslednje sklepe:

Pokrajinska uprava: prispevek Zvezi vojnih ujetnikov; prispevek odboru za slavje v Sv. Martinu na Krasu; nagrade marljivim bolničarjem v pokrajinski umobolnici.

Občina Gorica: predelava stranišč v občinikih hišah v Ul. Galilina in Ul. Battisti; nakup 1169 kvadratnih metrov zemljišča za popravilo Ul. Torriani; sprememba službe za pobiranje smeti; pravilnik o mestnem kroženju in povišek denarnih kazni za kršitelje; naročnina za nočno varnost.

Občina Sovodnje: nakup nekaterih D'Annunzijevih spisov; nabava analitičnega kodeksa o občinski zakonodaji in javnem pravu

Občina Dolenje: proračun za leto 1953.

Občina Tržič: potrošniški davek za leto 1953; obvezna naročnina na potrošniški davek.

Občina Krmin: popravilo vodnjakov v Bračanu; posojilo 12 milijonov lir za gradnjo greznice v Medeji; posojilo 15 milijonov lir pri blagajni za vloge in posojila za gradnjo greznice v Krminu; prispevek za poplavljence na Holandskem.

Občina Kopriva: nagrada lastnikom telefonske postaje za leto 1952; spremembe zavarovalne police na občinske premičnine in nepremičnine.

Občina Fara: proračun za leto 1953; brezplačen odstop zemljišč za gradnjo stanovanjskih poslopij za begunce.

Občina Foljan - Redipulja: spremembe staleža.

Občina Gradiška: prispevek za poplavljence; prispevek šolski blagajni strokovne šole v Foljanu; proračun za leto 1953.

Občina Gradež: nakup čolna za gradnjo nasipov za ribolov pri pokopališču.

Občina Marian: naročnina na potrošniški davek.

Občina Ronke: vzdrževanje nameščencev na podlagi zakona št. 212 od 8. aprila 1952, nakup nekaterih D'Annunzijevih spisov.

Občina Skocijan: proračun za leto 1953; davek za zasedene javne prostore in zemljišča.

Občina Turjak: spremembe staleža, proračun za leto 1953.

Poletni urnik trgovskih obratov

Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem prizadetim, da je s 1. aprilom t. l. stopil v veljavo letni urnik vseh trgovinskih obratov, ki je predviden v prefektovem odloku št. 15840-III od 8. oktobra 1951.

Urnik je naslednji:

Pekarne od 6.30 do 12.30 in od 16. do 18.; mlekarne od 6.30 do 12.30 in od 17. do 19.30; trgovine jestvin in drogerije od 8. do 12.30 in od 16. do 19.30; trgovine z galanterijskimi in industrijskimi predmeti od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30; železnina od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19.; trgovine s sadjem in zelenjavo od 8. do 12.30 in od 16. do 19.30; prodajalne kuriva od 8. do 12. in od 14. do 18.; trgovine avtomobilov, motorjev in pritiklin od 8. do 12. in od 15. do 19.; trgovine koles in pritiklin od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30; cvetličarne od 8. do 12.30 in od 15.30 do 19.30; trgovine kmetijskih proizvodov od 8. do 12.30 in od 15.30 do 19.; slaščičarne brez policijskega pooblastila in tiste, ki delujejo s pekarnami od 7.30 do 22.30; Urnik pokritega trga urejuje županstvo. Poslovanje mesnic: v ponedeljek zaprte ves dan; v torek od 6.30 do 13.; v sredo od 6.30 do 13.; v četrtek od 6.30 do 13.; v petek od 6.30 do 13.; v soboto ali pred praznikom od 6.30 do 13. in od 16. do 20.; v nedeljo od 6.30 do 11. Napovedani urnik je v veljavi v vseh občinah pokrajine.

Važno za lastnike javnih obratov

GORICA, 2. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino opozarja lastnike javnih obratov, na kvestorjevo določitev, da bodo 4., 5. in 6. aprila kavarne, bari, gostilne, restavracije lahko poslovali do poljubne ure. Ta ukrep velja samo za občino Gorico, Tržič in Gradež. V ostalih občinah pokrajine bodo v teh dneh javni obrati poslovali samo tri ure po navednem urniku.

Poslovanje trgovin za praznike

GORICA, 2. — Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča vsem prizadetim, da bodo za velikonočne praznike vse trgovine poslovale po naslednjem urniku:

v soboto 4. aprila bodo vse trgovine lahko poslovale do poljubne ure;

pekarne bodo delile kruh tudi za naslednji dan;

v nedeljo 5. aprila bodo vse trgovine razen cvetličarn, ki bodo poslovale samo do 13, ves dan zaprte;

v ponedeljek 6. aprila bodo poslovale v dopoldanskih urah cvetličarne, pekarne pa bodo razdelile ves kruh. Vse ostale trgovine, vštevši mesnice in trgovine z zelenjavo bodo ves dan zaprte.

Pokriti trg bo v nedeljo 5. in ponedeljek 6. aprila ves dan zaprt.